

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

**Visbjergvej 43 og 53
6240 Løgumkloster**

Ansøgning om godkendelse af produktionsarealer i
eksisterende slagtesvinestalde

Skema 218409 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)

Ansøger og ejer	Flemming Møller Visbjergvej 53 6240 Løgumkloster kfm53@mail.dk
Lejer	Brdr. Lund, Ballum A/S CVR-nr. 26547504
Husdyrbrugets adresse	Visbjergvej 43 og 53 6240 Løgumkloster
CVR-nummer	83293411
CHR-nummer	47491
Kommune	Tønder Kommune
Ejendomsnummer	5500006118
Matrikel-nr.	Matrikel: 67 - Ø. Terp, Bedsted m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	218409
Konsulent	Ulla Refshammer Pallesen LandboSyd, CVR-nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa E-mail: upa@landbosyd.dk Tlf.: 6155 8262

Forord / læsevejledning

Denne rapport er en miljøkonsekvensrapport, som beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Visbjergvej 43 og 53, 6240 Løgumkloster.

Rapporten indeholder en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte (afsnit 3) og efterfølgende en vurdering af de væsentlige indvirkninger på miljøet (afsnit 4). Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ og er opbygget ud fra Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. De angivne parenteser med bogstaver og tal i overskrifterne henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

Tabeller og figurer (skærmdumps fra Husdyrgodkendelse.dk) samt kort tegnet af LandboSyd i AgroGIS er angivet uden kildehenvisning. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Udover miljøkonsekvensrapporten og de tilhørende bilag, er der til kommunens behandling af ansøgningen indsendt opgørelse af produktionsarealer, kapacitetsberegning, husdyrbrugets beredskabsplan samt OML-beregninger og tilhørende bilag. Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre selve miljøkonsekvensrapporten med indbyggede bilag i forbindelse med offentliggørelsen af ansøgningen og miljøgodkendelsen.

---

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr. 718 af 08/07/2019

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)	2
Forord / læsevejledning	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume (D2, C1, C3)	7
3. Husdyrbruget og det ansøgte	10
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget (B1, B5, D1a)</i>	10
3.1.1 <i>Produktionsarealer</i>	11
3.1.2 <i>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</i>	12
3.1.3 <i>Drift af anlægget</i>	12
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, D1a)</i>	13
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)</i>	13
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed (B4)</i>	13
3.5 <i>Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b)</i>	18
3.6 <i>Lugtemission (B6, B4, D1b, D1c)</i>	23
3.7 <i>Øvrige emissioner og gener (B7, D1b)</i>	26
3.7.1 <i>Støj (B7, D1b)</i>	26
3.7.2 <i>Rystelser og vibrationer (B7, D1b)</i>	28
3.7.3 <i>Støv (B7, D1b)</i>	28
3.7.4 <i>Lys (B7, D1b)</i>	28
3.7.5 <i>Skadedyr (B7)</i>	28
3.7.6 <i>Transporter (B7)</i>	28
3.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1b)</i>	29
3.8.1 <i>Døde dyr (B8)</i>	29
3.8.2 <i>Affald (B8)</i>	29
3.8.3 <i>Olie- og kemikalier (B7 og B8)</i>	30
3.8.4 <i>Råvarer og hjælpestoffer</i>	30
3.8.5 <i>Energiforbrug (B8)</i>	31
3.8.6 <i>Vandforbrug (B8)</i>	31
3.8.7 <i>Spildevand og restvand (B8)</i>	32
3.9 <i>Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)</i>	32
3.10 <i>BAT Ammoniakemission (B9, C2)</i>	33
3.11 <i>Forslag til egenkontrol (B7)</i>	33
3.12 <i>Grænseoverskridende virkninger (B10)</i>	34
3.13 <i>Erhvervsmæssig nødvendighed</i>	34
4. Projektets indvirkninger for miljø, natur og mennesker (D) og tiltag for at mindske virkningerne (D1c).	34
4.1 <i>Beliggenhed og bygningsændringer (D1c)</i>	34
4.2 <i>Begrænsning af ammoniakemission (D1c)</i>	35
4.3 <i>Afsætning af ammoniak til nærliggende natur (B5, D1c)</i>	35
4.4 <i>Lugtgener for omboende (D1c)</i>	37
4.5 <i>Gener fra støj, rystelser, vibrationer og støv (D1c)</i>	39

4.6	<i>Lyspåvirkninger (D1c)</i>	40
4.7	<i>Skadedyr (D1c)</i>	40
4.8	<i>Transporter (D1c)</i>	40
4.9	<i>Energi (D1c)</i>	40
4.10	<i>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen (D1c)</i>	41
4.11	<i>Påvirkning af jordarealer og jordbund (D1c)</i>	41
4.12	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c)</i>	42
4.13	<i>Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (D1b)</i>	42
4.14	<i>Alternative løsninger (D1d)</i>	42
4.15	<i>Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5</i>	43
4.16	<i>Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6</i>	43
5.	Oplysninger om IE-husdyrbruget (C)	44
5.1	<i>Ophør af IE-husdyrbruget (C1)</i>	44
5.2	<i>BAT: Råvarer, energi, vand og management (C2)</i>	44
5.2.1	<i>BAT-Råvarer (C2)</i>	44
5.2.2	<i>BAT-Energi (C2)</i>	44
5.2.3	<i>BAT-Vand (C2)</i>	44
5.2.4	<i>Management og forholdet til BAT-konklusionen (godt landmandskab) (C2)</i>	45
6.	Konklusion	47
7.	Oplysninger om konsulenten (A4)	48
8.	Referenceliste	48
9.	Bilag	49
	Bilag 1: Oversigtskort	50
	Bilag 2: Staldtegnning for stalde på Visbjergvej 43	52
	Bilag 3: Staldtegnning for stalde på Visbjergvej 53	53
	Bilag 4: Opgørelse af produktionsarealer	54
	Bilag 5: Afløbsplan	55
	Bilag 6: Tabel over afkasthøjder og diametre for afkast	56
	Bilag 7: Uddrag af OML-beregning for nudrift	57
	Bilag 8: Uddrag af OML-beregning for ansøgt drift	58
	Bilag 9: Uddrag af OML-beregning for ansøgt drift med kumulation	59

1. Indledning

Husdyrbruget har en kapitel 5 miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven, en tillægsgodkendelse samt en efterfølgende revurdering efter Husdyrbrugloven² fra d. 18. juni 2019. Produktionstilladelsen er til 13.650 slagtesvin 30-102 kg. Den slagtevægt, der i dag efterspørges af slagteriet, ligger væsentligt højere end 102 kg. Husdyrbruget ønsker derfor at overgå til en ny godkendelse, hvor der ikke stilles vilkår til et maksimalt antal producerede dyr og ind- og udgangsvægte, men hvor der i stedet godkendes produktionsarealer. Det forventede maksimale slagtesvinehold forventes at blive på 15.000 slagtesvin ca. 30-120 kg.

Da der i perioder kan blive behov for at indsætte smågrise, der er mindre end 30 kg, ansøges om flexgruppen slagtesvin og smågrise.

Ansøgningen kan betragtes som en delvis lovliggørelse, idet slagtevægten er steget løbende over de senere år.

Ny faglig viden om ammoniak- og lugtemission fra stalde har vist, at der er en større sammenhæng mellem emissionerne og produktionsarealernes størrelser end det årligt antal producerede dyr. Fra 1. august 2017 er Husdyrloven således ændret, så emissionerne beregnes på grundlag af produktionsarealer.

Husdyrbruget ligger tæt på Bedsted by, hvorfor husdyrbruget ikke ville kunne få tilladelse til den nuværende placering, hvis husdyrbruget skulle etableres i dag. Kommunen har dog mulighed for at meddele miljøgodkendelse til husdyrbrug, der minimum kan overholde 50 % af den geneafstand et tilsvarende nyt husdyrbrug skal overholde efter nugældende regler. Denne regel kaldes undtagelsesreglen for lugt. For at reducere lugtemissionen vil der fremadrettet blive foretaget ugentlig udslusning af gylle fra staldene nærmest Bedsted.

Forud for indsendelsen af miljøgodkendelsesansøgningen har der været fremsendt en forespørgsel til kommunen sammen med beregninger for lugtemissionen fra husdyrbruget. Kommunen har meddelt, at de ser positivt på en ansøgning under undtagelsesreglen for lugt, men har ikke garanteret godkendelsens endelige meddelelse.

Rapporten er udarbejdet på baggrund af oplysninger og staldskitser modtaget fra Flemming Laasholdt Møller, som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

---

² Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. BEK nr. 520 af 01/05/2019

2. Ikke-teknisk resume (D2, C1, C3)

Definitioner mv.

Husdyrbrugloven: Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Husdyrgodkendelse.dk: Et elektronisk ansøgningssystem som miljøgodkendelse af husdyrbrug skal ansøges gennem, som bl.a. beregner udledning og nedfald fra ammoniak og lugt.

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Visbjergvej 43 og 53, 6240 Løgumkloster. Husdyrbruget består af en konventionel slagtesvinebesætning. Den nuværende tilladte husdyrproduktion på husdyrbruget er 13.650 slagtesvin fra 30 til 102 kg.

Ansøgningen er indsendt for at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til fri produktion. Den fremtidige maksimale slagtesvineproduktion på husdyrbruget forventes at blive på op til 15.000 slagtesvin 30 til 120 kg. Der ønskes samtidig mulighed for at indsætte smågrise, der er mindre end 30 kg, hvorfor der ansøges om dette.

Landskabelige forhold

Husdyrbruget ligger ca. 400 m nordvest for Bedsted i Tønder kommune. Terrænet ved Visbjergvej 53 er forholdsvis fladt, mens bygningerne på Visbjergvej 43 ligger neden for en bakkeskråning. Ifølge kommuneplanen ligger husdyrbruget uden for særlige landskabelige udpegninger.

Den eneste eventuelle nyetablering er en kølebrønd til døde dyr tæt på den eksisterende plads til døde dyr. Kølebrønden vil maksimalt komme til at ligge ½-1 m over terræn. Da der herudover ikke bygges nyt eller rives noget ned, sker der ingen ændringer, der kan påvirke det omgivende landskab, herunder fredede fund eller fortidsminder.

Potentielle gener

Beregningerne i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk samt supplerende lugtberegninger viser, at husdyrbruget kan godkendes under undtagelsesreglen for lugt, hvis der fremadrettet sker ugentlig udslusning af gylle, hvilket reducerer lugten fra staldene nærmest byzonen med 20 %.

Støj, rystelser og vibrationer fra husdyrbrugets bygninger og faste installationer vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer pga. typen af kilderne og afstanden til naboerne.

Pga. placeringen og arten af lyskilder vil naboer ikke kunne blive generet af lysgener.

Fluer og skadedyr bekæmpes og døde dyr opbevares overdækket ind til afhentning.

Støv vil primært være fra transport. Transport til og fra husdyrbruget sker via Visbjergvej. Veje fejes efter kørsel, når der er behov for det.

Samlet set vurderes husdyrbruget i forhold til omgivelserne ikke at medføre væsentlige gener i form af støj, rystelser, vibrationer, støv, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport. Selv om husdyrbruget ikke kan overholde den afstand, et tilsvarende nyt staldanlæg skal overholde, så antages det, at omgivelserne til en vis grad har vænnet sig til husdyrbruget. Da lugten fra staldene nærmest byzonen samtidigt reduceres, vurderes det forsvarligt at meddele en miljøgodkendelse efter de nye regler om godkendelse af produktionsarealerne. Produktionsarealerne på husdyrbruget forbliver således uændret.

Husdyrgødning

Der produceres gylle som udbringes på marker med gyllevogn med slæbeslanger, dels af husdyrbruget selv og dels af maskinstation. Der opbevares ikke fast husdyrgødning på husdyrbruget.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrbrugloven og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak, som forskellige naturtyper må belastes med.

Ammoniaknedfald fra luften kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til kategori 1 og kategori 2 natur overholdes. Kategori 1 og 2 natur er særligt ammoniakfølsomme naturtyper, hvor der er totaldepositionskrav til.

I forhold til merdeposition til kategori 3 natur, der er de ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1 og kategori 2, sker der ingen merdeposition, og dermed overholdes beskyttelsesniveauet for kategori 3 natur også.

Til andre naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1, 2 og 3 er der ligeledes ingen merdeposition.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget er et IE-brug, er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til at minimere miljøbelastninger. Et IE-brug er et husdyrbrug, der er omfattet af EU's direktiv fra 2010 om Industrielle Emissioner. Der er dels faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende Husdyrgodkendelsesbekendtgørelse, og dels har EU fastsat såkaldte BAT-konklusioner for IE-brug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT for ammoniak.

Der er i ansøgningen redegjort for BAT med hensyn til godt landmandskab, ernæringsmæssig styring, vand, energi, støj, støv, lugt, emissioner fra gødning, forarbejdning af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, ammoniakemission og beregning af N- og P indhold i gødning.

Husdyrbruget skal desuden udarbejde et miljøledelsessystem, et oplæringsmateriale til ansatte samt en plan for kontrol, reparation og vedligehold.

Da der er tale om et eksisterende husdyrbrug, hvor der ikke sker udvidelse, ændringer eller gennemgribende renoveringer, overholdes BAT uden brug af miljøteknologi.

Forurenings- og genebegrænsende tiltag

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, hvor der er instrukser for, hvad man skal foretages sig i forbindelse med uheld med olie, kemikalier og gylle eller brand. Beredskabsplanen indeholder relevante kontaktoplysninger samt oversigtskort over husdyrbruget med angivelse af relevante oplag, flugtveje, slukningsmateriel mv.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Der er undersøgt, om der kan etableres andre lugtreducerende teknologier end ugentlig udslusning af gylle, som fx gyllekøling eller luftrensingsanlæg. Disse teknologier er fravalgt af økonomiske årsager.

0-alternativet er, at husdyrbruget drives videre efter vilkårene fastsat i den reviderede miljøgodkendelse fra 2019.

Husdyrbrugets ophør

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af affald vil blive bortskaffet i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition, støj, rystelser, vibrationer, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5, D1a)

Det eksisterende bygningsæt ligger på to forskellige adresser på samme matrikulære ejendom, med et mindre staldanlæg i forbindelse med Visbjergvej 43 og resten på Visbjergvej 53. Bygninger og gyllebeholdere ses af kortudsnittet i figur 1 samt bilag 1.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg

3.1.1 Produktionsarealer

Det følger af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden. Produktionsarealerne har været uændrede de seneste 8 år, hvorfor produktionsarealerne er ens i alle tre drifter.

Produktionsarealerne er beregnet ud fra staldtegninger Birk-Dahl A/S. Beregninger af produktionsarealerne er foretaget i et regneark. Resultaterne fremgår af bilag 4.

Den gældende produktionstilladelse for husdyrbruget er fra 18. juni 2019, og er en revurderingsafgørelse til 13.650 slagtesvin fra 30 til 102 kg.

Produktionsarealerne i 8-års drift og nudrift fremgår af tabel 1 og produktionsarealerne i ansøgt drift fremgår af tabel 2. Den eneste forskel er, at der ansøges om mulighed for at benytte staldene til flex, så der også må indsættes smågrise under 30 kg, hvis der bliver behov for dette. Umiddelbart er det ikke tænkt, at Stald 4 og Stald 4 – appendix skal benyttes til smågrise, men for en sikkerheds skyld ansøges der om flex for alle staldene.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	1750	Mekanisk ventilation	6 m	(#282081) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	1432
Stald 2	1750	Mekanisk ventilation	6 m	(#282082) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	1432
Stald 3	744	Mekanisk ventilation	6 m	(#282083) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	601
Stald 4	240	Blandet ventilation	6 m	(#282084) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	177
Stald 4 - appendix	30	Blandet ventilation	6 m	(#324199) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	29
Sum						3671

Tabel 1: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i 8 års drift og nudrift

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	1750	Mekanisk ventilation	6 m	(#282077) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	1432
Stald 2	1750	Mekanisk ventilation	6 m	(#282078) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	1432
Stald 3	744	Mekanisk ventilation	6 m	(#282079) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	601
Stald 4	240	Blandet ventilation	6 m	(#282080) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	177
Stald 4 - appendix	30	Blandet ventilation	6 m	(#324198) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	29
Sum						3671

Tabel 2: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i ansøgt drift

I dag benyttes staldene på Visbjergvej 43 som en slags bufferstalde til slagtesvin. Ofte produceres der derfor kun 2 hold slagtesvin om året i disse stalde.

3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbruget har fire gyllebeholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning (se tabel 3). Gyllebeholderen er opført i årene 1982 til 2003 og indgår dermed i alle tre drifter. Der søges ikke om nye opbevaringsanlæg, da ansøger har tilstrækkelig opbevaringskapacitet i gyllebeholderne.

De tre gyllebeholdere er blevet teltoverdækket omkring år 2012-2014 som et frivilligt tiltag. Der er ikke vilkår om teltoverdækninger i den eksisterende miljøgodkendelse.

Gyllebeholder på nr. 43 (1982, 660 m ³)	Flydende	172
Lille gyllebeholder på nr. 53 (1982, 760 m ³)	Flydende	196
Mellem gyllebeholder på nr. 53 (1991, 1.757 m ³)	Flydende	424
Stor gyllebeholder på nr. 53 (2003, 3.200 m ³)	Flydende	699

Tabel 3: Opbevaringsanlæg, lagertype og areal i m²

Alle stalde er med træk og slip-system. Fremadrettet vil der blive trukket propper og udsluset gylle en gang om ugen på en hverdag i staldene på Visbjergvej 53 (Stald 1, 2 og 3). På Visbjergvej 43 vil det ske efter behov. Gyllen i gyllebeholderne omrøres kun forud for flytning eller udbringning. Husdyrbruget står selv for udbringningen af ca. 20 % af gyllen med en 15 ton gyllevogn, mens en maskinstation står for den resterende del af udbringningen med 25 ton gyllevogne. En del af gødningen flyttes med lastbil til mobile bufferbeholdere, hvorfra gyllevognene afhenter gyllen. Gylle udbringes efter Husdyrgødningsbekendtgørelsens³ gældende regler.

Med en forventet fremtidig maksimal produktion på op til 15.000 slagtesvin 30-120 kg er den årlige gylleproduktion, vaskevand samt regnvand fra ud- og indleveringsrampe og vaskeplads på ca. 9.548 m³ (beregnet ud fra normtal og skøn).

Der er indsendt kapacitetsberegninger til kommunen, der viser, at der er 9,7 måneders opbevaringskapacitet i gyllebeholderne alene ved fuld produktion.

3.1.3 Drift af anlægget

Staldene er lejet ud, og det er Brdr. Lund, Ballum A/S, der står for driften af staldene samt foderanlægget. Der er 2 ansatte fra Brdr. Lund, Ballum A/S, der varetager driften i staldene. Driften af anlægget er beskrevet i de følgende afsnit i denne rapport, men derudover kan der nævnes at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- Der registreres dyr i CHR
- Der registreres antal dyr bortskaffet til DAKA og dyr sendt til slagting (svineflyttedatabasen)
- Der føres E-kontrol
- Der er gyllebeholderkontrol af gyllebeholderne via beholderkontrolordningen
- Før pumpning af gylle fra forbeholder bliver det tjekket, om der er plads til mere gylle i gyllebeholdere
- Gyllepumpning til gyllevogn/lastbil sker med automatisk afbrydning ved fuld tank samt returløbsrør eller tilbageløb via fortank
- Der føres journal over medicinforbrug

³ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning BEK nr 769 af 30/07/2019

- Der gennemføres kontrol af elinstallationerne af autoriseret el-installatør hvert 2.-4. år eller alternativt foretages termofotografering i overensstemmelse med forsikringsbestemmelser
- Pulverslukkere tjekkes og/eller udskiftes af forsikrings-selskabet hvert 2. år
- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres i regnskabet
- Der udarbejdes mark/ gødningsplaner
- Der føres sprøjtejournal

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, D1a)

Ansøgningen omhandler en miljøgodkendelse efter de nugældende regler til fri produktion i de eksisterende lovligt etablerede stalde. Der er ikke planlagt nedrivning/fjernelse af eksisterende bygninger eller anlæg, og der sker ingen godkendelsespligtige ændringer af stalde eller anlæg. Det overvejes, om der skal etableres en kølebrønd til døde dyr tæt på, hvor den eksisterende plads til døde dyr ligger i dag. Udformningen af kølebrønden er endnu ikke afklaret. Det forventes, at det bliver en delvis nedgravet brønd eller lignende, der enten leveres færdigstøbt eller støbes på stedet. Brønden forventes højest at ligge med maks. ½-1 m over terræn, og bliver med et låg af metal, plast eller lignende. Opkant i forhold til terrænet forhindrer regnvand i at kunne løbe ned i brønden. Størrelse og placering af brønden er ikke 100 % afklaret, men den vil komme til at ligge på den samme side af indkørselsvejen som den nuværende plads til døde dyr men lidt længere mod nordøst.

Placeringer af stalde og anlæg mv. fremgår af oversigtskortet i bilag 1.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Ansøger har ikke animalsk produktion på andre husdyrbrug. Brdr. Lund Ballum A/S, der lejer staldene har dog dyr på en lang række andre ejendomme. Dyr, der indsættes på Visbjergvej 43 og 53, kommer således fra stalde, der tilhører Brdr. Lund Ballum A/S.

Lejers ansatte, der varetager driften af slagtesvinestaldene, har således også deres gang på andre husdyrbrug.

Husdyrbruget på Visbjergvej 43 og 53 kunne alternativt modtage smågrise fra andre husdyrbrug, hvorfor det vurderes, at der ikke er produktionsmæssig sammenhæng med andre specifikke husdyrbrug.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed (B4)

Planforhold, landskab og kulturarv

Husdyrbruget ligger ca. 400 m nordvest for Bedsted i Tønder kommune. Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder.

Husdyrbruget ligger på en hedeslette på kanten af en ældre moræneflade. Bygnings-sættet ved Visbjergvej 53 ligger i et forholdsvist fladt område, mens Visbjergvej 43 ligger på kanten af morænelandskabet, hvor terrænet stiger mod sydvest. Staldanlægget på Visbjergvej 53 er delvist afskærmet af levende hegn mod øst og vest, omkring gyllebeholderen på 3.200 m³ samt hæk og haveanlæg ud mod Visbjergvej mod syd. Bygnings-sættet ved Visbjergvej 43 ligger delvis afskærmet af levende hegn/beplantning.

Ifølge kortmaterialet på Plandata⁴ ligger husdyrbruget inden for udpegningen Særlig værdifuldt landbrugsområde men uden for udpegningerne Bevaringsværdige landskaber, Større sammenhængende landskaber, Specifik geologisk bevaringsværdi samt Kystnærhedszonen. Husdyrbrugets landskabelige forhold vurderes under punkt 4.1.

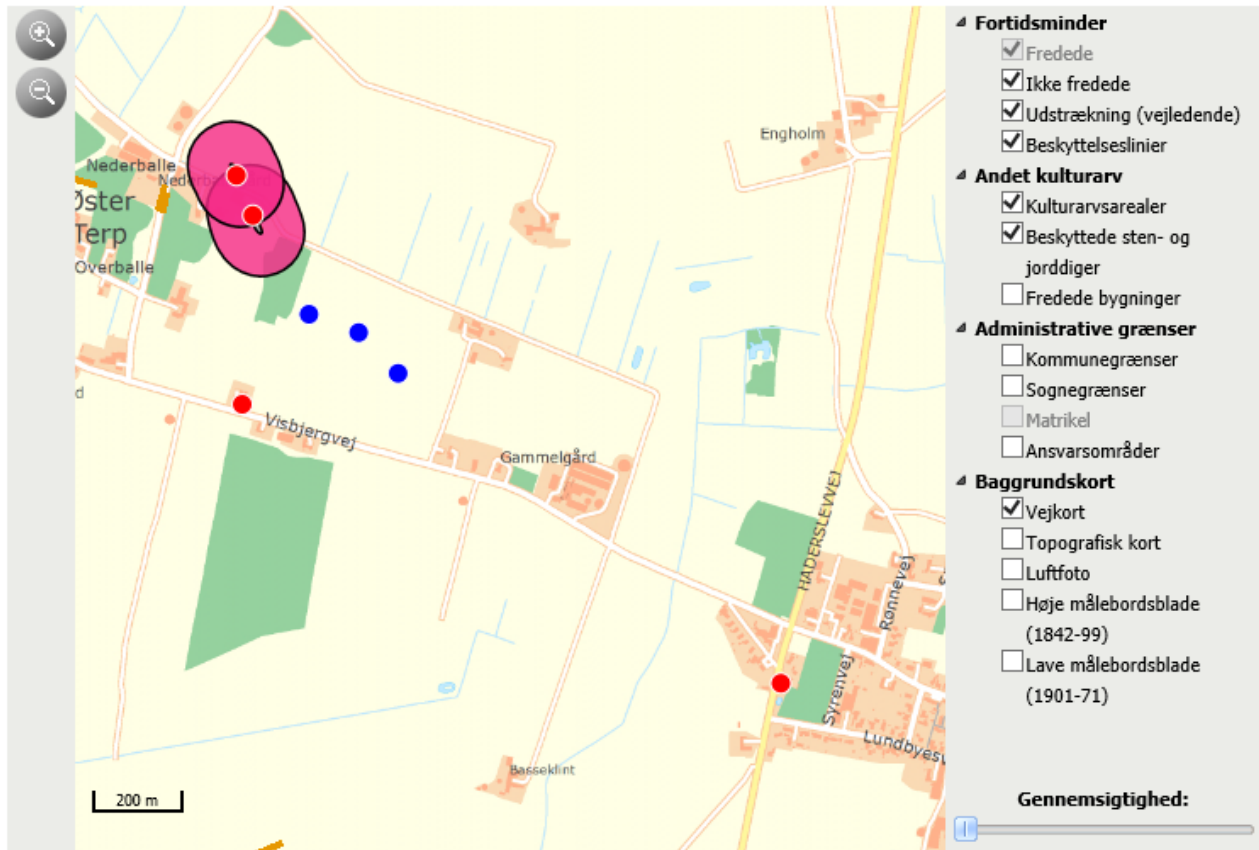
Bygningerne på husdyrbruget er opført i røde, brune og grå farver i mursten, stålplader og elementer med tage i grå og sorte farver. Gyllebeholderne er etableret i betonelementer og teltoverdækningerne er etableret i lys grå pvc-dug. Fodersiloerne er ufarvede (gullige) glasfibersiloer og den store kornsilo er i ufarvet stål (grå). Fodersiloerne er 3 stk. til 100 tønder foder og 2 stk. til 140 tønder svarende til henholdsvis ca. 72 m³ og 100 m³.

Bygningerne og teltoverdækningerne er op til ca. 8 m høje, mens fodersiloerne er ca. 10 m høje og Assentoft kornsiloen på 785 m³ er op til 22 m høj inklusiv kornelevator.

Ifølge Slots- og Kulturarvsstyrelsens hjemmeside er der i omegnen af husdyrbruget fundet en række fortidsminder. På kortudsnittet herunder angiver de blå markeringer ikke-fredede fund, de røde markeringer angiver fredede fund og de gul-orange streger er beskyttede sten- og jorddiger. De pink cirkler angiver fortidsmindebeskyttelseslinjer.

---

⁴ <http://kort.plandata.dk/spatialmap?>

Signaturforklaring Adressesøgning Udskriv kort Vis på liste

Kort © Kort og Matrikelstyrelsen / Luftfoto © COWI A/S

Kontakt | Teknik og tilgængelighed | Privatlivspolitik | Regler for brug

Slots- og Kulturstyrelsen - H.C. Andersens Boulevard 2, 1553 København V

Figur 2: Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til fund og fortidsminder

Afstandskrav

Husdyrbruglovens § 6 og § 8 fastsætter krav til minimumafstande fra husdyrbruget til omgivelserne. Afstandskravene jf. Husdyrbruglovens § 6 overholdes, idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

I tabellen herunder er afstande jf. Husdyrlovens § 8 vist:

Nærmeste vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 4	29
Gødningslager	Gyllebeholder på nr. 43 (1982, 660 m ³)	16

Nærmeste naboskel - Naboskel		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 4	59
Gødningslager	Gyllebeholder på nr. 43 (1982, 660 m ³)	30

Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed? - Levnedsmiddelvirksomhed		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 2	521
Gødningslager	Mellem gyllebeholder på nr. 53 (1991, 1.757 m ³)	505

Nærmeste nabobeboelse - Nabobeboelse		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 4	77
Gødningslager	Gyllebeholder på nr. 43 (1982, 660 m ³)	59

Nærmeste vandboring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 1	16
Gødningslager	Stor gyllebeholder på nr. 53 (2003, 3.200 m ³)	60

Nærmeste vandværksboring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 2	915
Gødningslager	Stor gyllebeholder på nr. 53 (2003, 3.200 m ³)	897

Nærmeste vejskel - Offentlig vej og privat fællesvej		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 4	24
Gødningslager	Gyllebeholder på nr. 43 (1982, 660 m ³)	7

Stuehus Visbjergvej 43 - Beboelse på samme ejendom		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 4 - appendix	26
Gødningslager	Gyllebeholder på nr. 43 (1982, 660 m ³)	64

Stuehus Visbjergvej 53 - Beboelse på samme ejendom		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 3	15
Gødningslager	Lille gyllebeholder på nr. 53 (1982, 760 m ³)	53

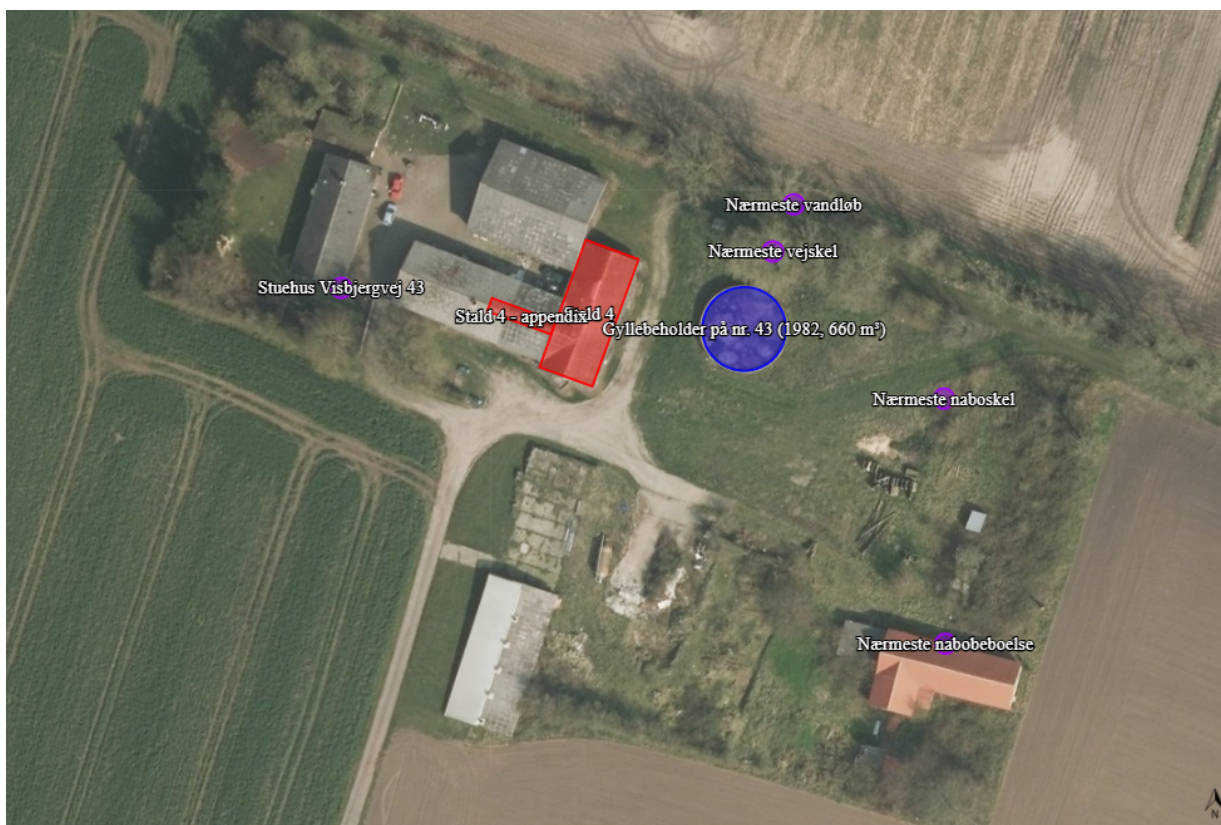
Tabel 4: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1.

Husdyrgodkendelse.dk måler fra den/det stald/gødningslager, der ligger tættest på de udpegede punkter. Punkterne er udpeget, så de ligger tættest muligt på de eksisterende stalde og gyllebeholdere.

Afstandskravene til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej, og beboelse på samme ejendom er 15 m - afstandskravene til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m - afstandskrav til naboskel er på 30 m og afstandskrav til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning er på 50 m.

På kortudsnittene herunder er vist nærmeste vandløb, naboskel, nabobeboelse, ikke almene vandforsyningsboring og offentlige veje. Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed og vandværksboring ligger så langt væk, at de nærmeste øvrige punkter ikke ville kunne ses ordentligt på kortudsnittet, hvis der zoomes så langt ud, så de alle er med på kortudsnittene.

Figur 3: Kortudsnit over afstande i forhold til staldanlægget på Visbjergvej 43

Fi-

Figur 4: Kortudsnit over afstande i forhold til staldanlægget på Visbjergvej 53

3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af tabel 5. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i alle drifter uændret på 9.038,9 kg NH₃-N/år. Der er ikke indtastet effekter af teltoverdækningerne, idet de ikke har været en forudsætning i tidligere godkendelse, og de ikke benyttes til reduktion af ammoniakemissionen i forbindelse med denne ansøgning.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	8443,3	596,5	9039,8
Nudrift	8443,3	596,5	9039,8
8 års-drift	8443,3	596,5	9039,8

Tabel 5: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kategoriserer naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer, som fremgår af tabel 6.

Naturområder i nærheden af husdyrbruget er udpeget og fremgår af figur 5 og 6 og beregningerne af ammoniak til disse områder fremgår af tabel 7.

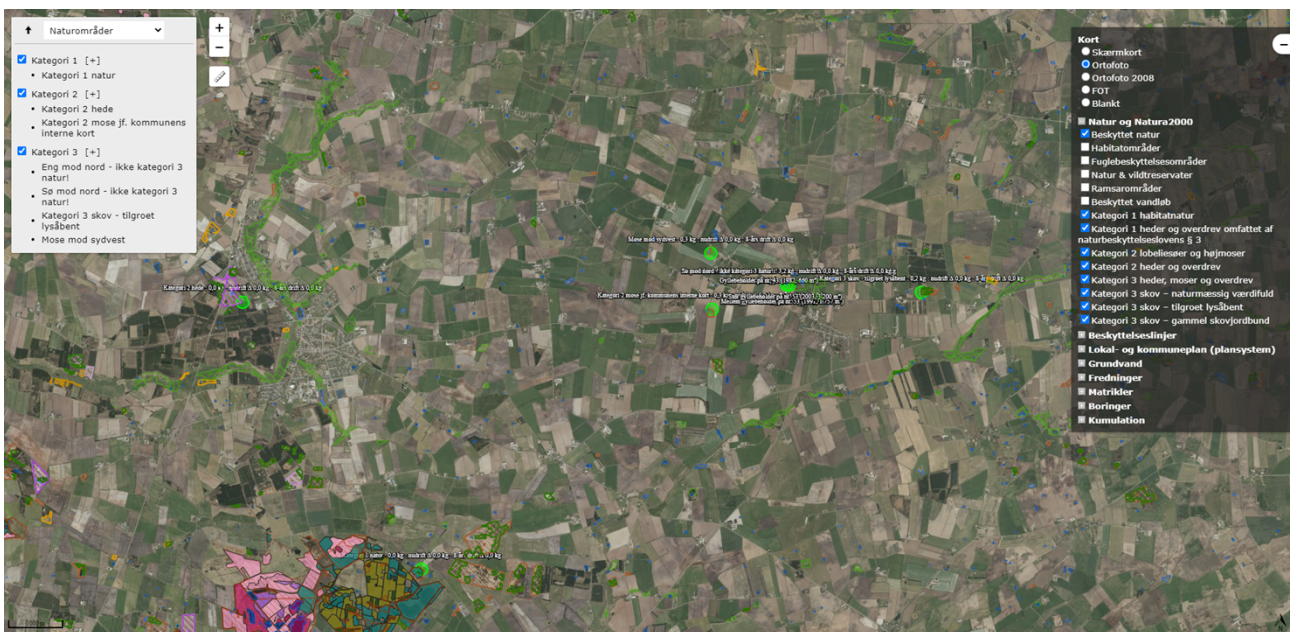
Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL ⁵ (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. totaldeposition (stald og læger) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>		

Tabel 6: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak til natur

⁵ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 13/03/2019

Figur 5: Husdyrbrugets placering i forhold til de nærmeste naturområder

Figur 6: Husdyrbrugets placering i forhold til alle udpegede naturområder

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde er en skovbevokset tørvemose i Natura 2000 habitatområdet Kongens Mose og Draved Skov, som ligger ca. 8,5 km sydøst for husdyrbruget.

Kategori 2 natur

Det nærmeste kategori 2 naturareal er jf. Husdyrgodkendelse.dk en hede ca. 10 km vest for husdyrbruget. Ifølge kort fremsendt fra Tønder Kommune d. 20. august 2020 er en mose ca. 1,2-1,4 km sydvest husdyrbruget desuden kategori 2 natur. Det antages, at kommunen vurderer, at der er tale om en nedbrudt højmose.

Kategori 3 natur

De nærmeste kategori 3 naturområder er en tilgroet mose og en potentiel ammoniakfølsom skov ca. 1,2-1,6 km nordvest for husdyrbruget og ca. 2,3-2,6 km øst for husdyrbruget.

Anden beskyttet natur

Ud over de ovenfor beskrevne naturpunkter er der desuden foretaget depositionsregninger til de nærmeste § 3 registrerede naturområder, som er en sø og en eng 300-400 m nord og øst for staldanlæggene.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Mose mod sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3
Kategori 3 skov - tilgroet lysåbent	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2
Kategori 2 mose jf. kommunens interne kort	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2
Sø mod nord - ikke kategori 3 natur!	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	3,1
Eng mod nord - ikke kategori 3 natur!	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	3,8
Kategori 2 hede	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 1 natur	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 7: Total og merdeposition af ammoniak til udpegede naturområder

Bilag IV-arter mv.

Bilag IV-arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Af faglig rapport fra DMU nr. 635, Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶ fremgår udbredelsen af forskellige arter i et grid på 10 km x 10 km fordelt over hele landet. Der er desuden udgivet en videnskabelig rapport i 2013 over overvågning af arter⁷. Af rapporterne fremgår, at nedenstående arter kan være registreret i nærområdet til husdyrbruget.

Dansk navn:	Videnskabeligt artsnavn:
Vandflagermus	<i>Myotis daubentonii</i>
Sydflagermus	<i>Eptesicus serotinus</i>
Pipistrelflagermus	<i>Pipistrellus</i>
Markfirben	<i>Lacerta agilis</i>
Stor vandsalamander	<i>Triturus cristatus</i>
Spidssnudet frø	<i>Rana arvalis</i>

Tabel 8: Liste over bilag IV-arter

Ifølge kortene på Danmarks Miljøportal over registrerede bilag IV-arter, er der ikke registreret bilag IV-arter inden for 1.000 m fra husdyrbruget.

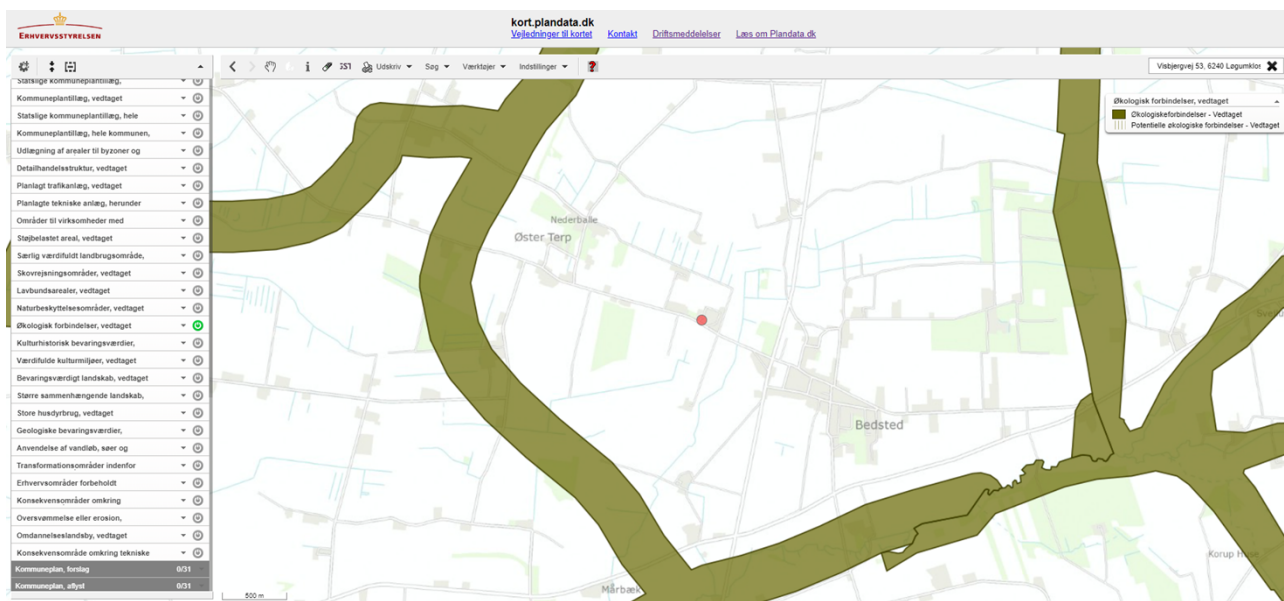

Figur 7: Kort over registreringer af bilag IV-arter.

Kort over økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser fremgår af figur 8.

⁶ Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>

⁷ AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>

Figur 8: Kort over økologiske og potentielle økologiske forbindelser fra kommunens GIS-kort

Der er mere end 1,3 km fra stalde og opbevaringsanlæg til de udpegede områder.

3.6 Lugtemission (B6, B4, D1b, D1c)

For at nedsætte lugtemissionen er der benyttet virkemidlet ugentlig udslusning af gylle for staldene tættest på Bedsted. Ugentlig udslusning nedsætter lugtemissionen med 20 %.

De nærmeste lugtberegningspunkter er udpeget i skema 218409 i Husdyrgodkendelse.dk og ses i figur 9.

Nærmeste enkelte boliger uden landbrugspligt er Visbjergvej 45 og 51. Nabobeboelsen Visbjergvej 45 har stået tom i de sidste 10 år eller længere. Nærmeste samlede bebyggelse udløses af Valmuevej 15. Nærmeste byzone er byzoneafgrænsningen til Bedsted.

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug i forhold til lugt til enkelt beboelse eller samlet bebyggelse, idet der ikke ligger husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for henholdsvis 100 m fra nærmeste enkelt bolig eller 300 m fra den nærmeste samlede bebyggelse. I forhold til et punkt på byzoneafgrænsningen, der går op langs Bjergvej er der kumulation med husdyrbruget på Bjergvej 4. Der er i lugtberegningen derfor angivet kumulation med et andet husdyrbrug i forhold til dette punkt i byzonen.

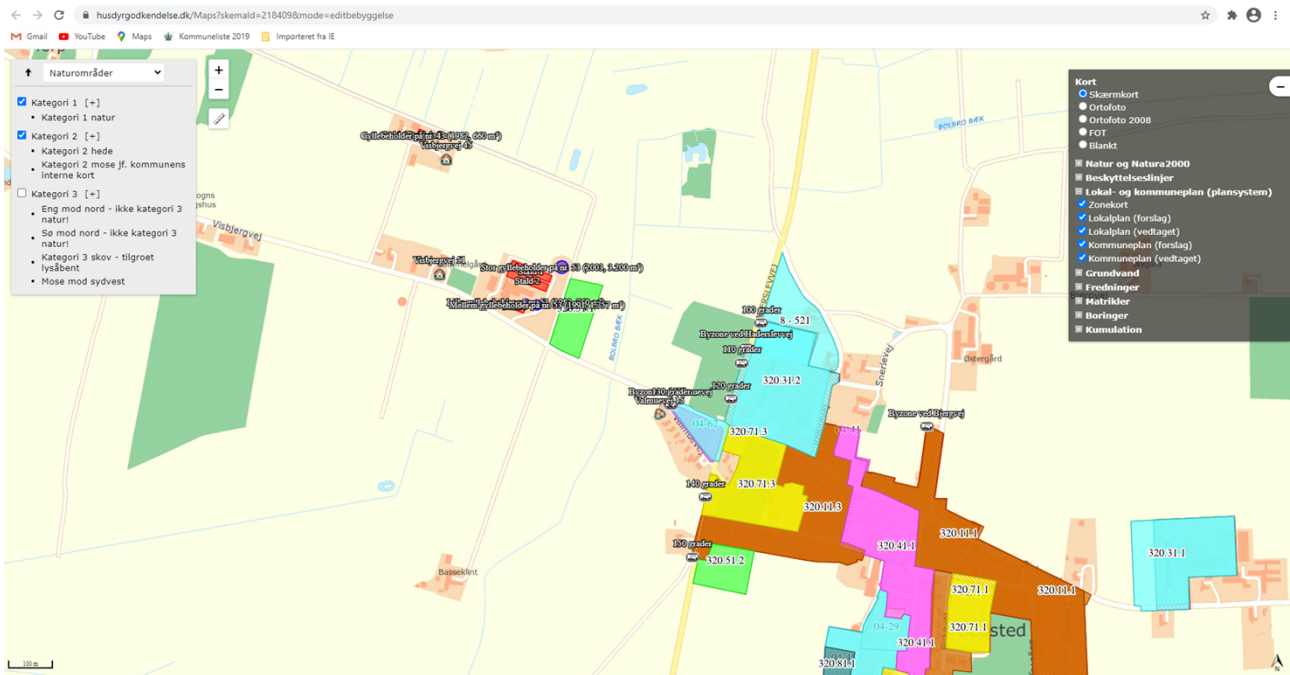
De beregnede lugtgeneafstande fremgår af tabel 9. Det ses at geneafstandene til enkelt bolig og samlet bebyggelse samt de fleste af byzonepunkterne kan overholdes under undtagelsesreglen for lugt, mens den ikke kan overholdes i forhold til to byzonepunkter, "Byzone ved Valmuevej" og "130 grader", som ligger helt tæt op ad hinanden.

Da beregningerne viser, at der beregnes efter "NY" model, må beregningen erstattes af en konkret OML-beregning.

Som beskrevet i indledningen, har der forud for ansøgningen været fremsendt en forespørgsel til kommunen sammen med en OML-beregning, for at afklare, om kommunen er indstillet på at meddele miljøgodkendelse til husdyrbruget.

OML-beregningerne viser, at minimum 50 % af lugtgeneafstanden til enkelt beboelse, samlet bebyggelse og byzone kan overholdes til alle beregningspunkter. Endvidere viser beregningen, at geneafstanden ikke bliver

kortere end 50 % af FMK-modellens geneafstand. Dette er for at sikre, at naboer ikke stilles ringere end de var før ændringen af Husdyrbrugloven i 2007.

Figur 9: Nærmeste nabo, samlede bebyggelse og byzone

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Visbjergvej 45	0	NY	444	437,8	331,3	Nej
Visbjergvej 51	0	NY	444	437,8	219,6	Nej
Lokalplangrænse	0	NY	848,4	763,6	472,9	Nej
Valmuevej 15	0	NY	848,4	763,6	478,2	Nej
100 grader	0	NY	1089,2	1089,2	594,2	Nej
110 grader	0	NY	1089,2	1085,4	577	Nej
120 grader	0	NY	1089,2	1043,5	591,6	Nej
130 grader	0	NY	1089,2	1034,7	484,4	Nej
140 grader	0	NY	1089,2	1034,7	699,3	Nej
150 grader	0	NY	1089,2	1034,7	797,9	Nej
Byzone ved Bjergvej	1	NY	1089,2	1198,1	1041,4	Nej
Byzone ved Haderslevvej	0	NY	1089,2	1085,4	575	Nej
Byzone ved Valmuevej	0	NY	1089,2	1034,7	483,9	Nej

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

Rød: Genekriterie er ikke overholdt.

Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 33 ("50 % reglen").

Konsekvenszone: 947 m

Tabel 9: Beregning af lugtgeneafstande til nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzoner

Den konkrete OML-beregning (se uddrag i bilag 7-9) viser, at genekriteriet til alle punkter overholdes. OML-beregningerne gennemgås under punkt 4.4.

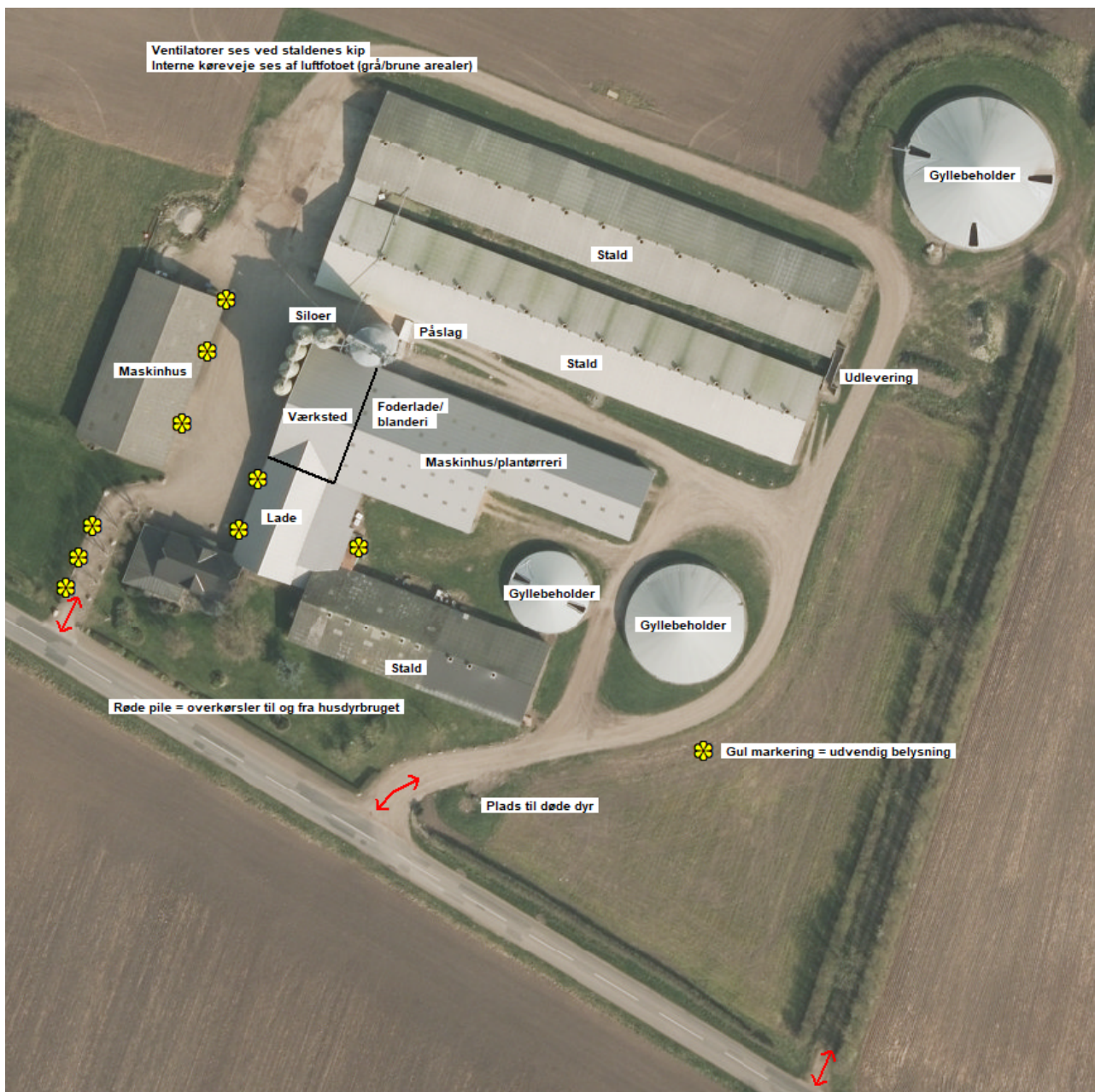

3.7 Øvrige emissioner og gener (B7, D1b)

I de efterfølgende underpunkter beskrives potentielle gener fra støj, rystelser og vibrationer, støv, lys, skadedyr og transport. Da husdyrbruget ligger forholdsvis tæt på nabobeboelser, er det nødvendigt at have fokus på ikke at genere naboer. De nærmest beliggende naboer er nabobeboelserne på Visbjergvej 45 og 51.

3.7.1 Støj (B7, D1b)

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med ventilation, aflæsning af korn og foder i påslag og plantørreri, foderanlæg (slaglemøller) samt transport af dyr, foder og gylle mv.

Figur 10: Støjkilder (og udvendig belysning) Visbjergvej 53

Figur 11: Støjkilder (og udvendig belysning) Visbjergvej 43

Foder til nr. 43 køres til direkte fra foderstofforretning og opbevares i foderrum. På nr. 53 hjemmeblandes der foder primært ud fra afgrøder dyrket på husdyrbruget. Afgrøder og tilkøbt foder opbevares i siloer opstillet vest og nord for foderladen samt inde i foderladen. Her opbevares også øvrige fodermidler som mineralblandinger mv. Foderladen er en isoleret bygning, hvorfor støj fra slaglemøller mv. ikke vil kunne genere naboer.

Foderfremstillingen sker automatisk hele døgnet rundt.

Ventilationsanlæggene i Stald 1, 2 3 og 4 er udskiftet inden for de sidste 3-5 år, hvorfor der generelt er tale om nyere og støjsvage ventilatorer. Ventilationsanlæggene kører hele døgnet.

Tidspunkter for transporter er beskrevet under punkt 3.7.6.

Ansøger oplyser, at der aldrig er indkommet klager fra naboer over støj fra husdyrbruget.

Der sker ingen ændringer i støjkilderne fra husdyrbruget med det ansøgte, men der ske en stigning i antallet af transporter ved fuld produktion i forhold til det tilladte (se afsnit 3.7.6).

3.7.2 Rystelser og vibrationer (B7, D1b)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporten til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker ingen ændringer i kilderne til rystelser og vibrationer fra husdyrbruget med det ansøgte. Kilder kan fx være ventilationsanlæg, foderanlæg, gyllepumper og diverse maskiner.

3.7.3 Støv (B7, D1b)

Kørearealerne rundt omkring bygningerne og gyllebeholdere er primært grusbelagte. Støv vil primært forekomme ved transport på husdyrbrugets kørearealer samt i forbindelse med markdriften i meget tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejlet efter udkørsel af husdyrgødning mv., når der er behov for det.

Støv fra aftipning af korn og foder er meget begrænset. Korn læsses af inde i plantørreriet, og foder læsses af i påslag og alle siloer er gastætte. Foderet fremstilles i foderladen, hvorfra det ledes ud i Stald 1, 2 og 3 gennem rørsystemer.

Der er overbrusningsanlæg i staldene til brug ved behov for køling af dyrene. Når disse benyttes, medvirker de også til at reducere støvemissioner fra staldene.

Der sker ingen ændringer i støvkilderne fra husdyrbruget i forbindelse med det ansøgte.

3.7.4 Lys (B7, D1b)

Udendørs belysning fremgår af figur 10. Der er opsat lave lamper i forbindelse med indkørslen til stuehuset samt lamper i gårdspladsen på maskinhuset og laden.

Desuden vil der forekomme lyspåvirkning fra køretøjer. Lastbiler og traktorer med lys holder kortvarigt ved stalde, fodersiloer og gyllebeholdere.

3.7.5 Skadedyr (B7)

Ansøger oplever ikke problemer med skadedyr. Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler. Opbevaring af foder sker som beskrevet i udendørs opstillede korn- og fodersiloer og indendørs i foderladen, og der fejes op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Der sker ingen fluebekæmpelse, idet der ikke har været behov for det. Bliver det nødvendigt i en periode, vil der blive benyttet et godkendt strømiddel. Rottebekæmpelse sker via den kommunale ordning. Ejer har desuden selv autorisation til bekæmpelse af rotter på husdyrbruget (R2-autorisation). Rotter bekæmpes med klapfælder og rottegift udlagt i kasser.

3.7.6 Transporter (B7)

De fleste tunge transporten sker ad Visbjergvej. I forbindelse med udbringning af gylle til markerne tilhørende Visbjergvej 43 og 53 (knap 70 ha), er der ikke behov for at køre ad Visbjergvej eller kun ganske kort. Når der køres gylle ud, køres der så vidt muligt over så få dage som muligt, for at holde eventuelle gener begrænset til så få dage som muligt.

Ved kørsel til marker der ligger lidt længere væk fra husdyrbruget benyttes som beskrevet mobile bufferbeholdere, hvorfra gyllevognene afhenter gyllen. Der benyttes egen gyllevogn med kapacitet til 15 m³, maskinstation med gyllevogne med kapacitet til 25 m³ samt lastbiler kapacitet til 42 m³. Antal transporten i forbindelse med udbringning er skønnet ud fra gennemsnitligt 25 m³.

Så vidt muligt sker øvrige tunge transporter i på hverdage i dagtimerne (ca. 6-18). Ansøger er dog ikke herre over, hvornår slagteriet afhenter slagtesvin.

Herudover er der kørsel med personbiler. Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 2-3 gange dagligt.

Tunge transporter (ind og ud tælles som en transport)	Tilladt drift Antal/år	Ansøgt drift Antal/år
Indkørsel af foder (lastbil, kapacitet 42 ton)	ca. 53	ca. 77
Indkørsel af egne afgrøder (traktor og vogn, ca. 18 ton)	ca. 28	ca. 28
Levering af smågrise (lastbil, kapacitet ca. 750 stk.)	ca. 18	ca. 20
Afhentning af slagtesvin (lastbil, kapacitet ca. 210 stk.)	ca. 65	ca. 71
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 80	ca. 80
Udkørsel af gylle (gyllevogn, kapacitet 15 og 25 ton, lastbil 42 ton)	ca. 200	ca. 320
Levering af dieselolie	ca. 4	ca. 4
Tømning af erhvervsaffaldscontainer (lastbil)	ca. 26	ca. 26
Afhentning af dagrenovation (lastbil)	ca. 26	ca. 26
Maksimalt i alt	ca. 500	ca. 652

Tabel 10: Skønnede antal transporter

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1b)

3.8.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr placeres øst for den østligste overkørsel fra Visbjergvej (se bilag 1) på betonspalter og under kada-verkappe. DAKA afhenter efter behov. Dyr til afhentning tilmeldes via app på mobiltelefonen. Daka genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel og kød- og benmelsproduktion.

Som beskrevet under punkt 3.2 overvejer ansøger, om der skal etableres en kølebrønd til døde dyr nordøst for den eksisterende plads til døde dyr.

3.8.2 Affald (B8)

Der sker ingen ændringer i affaldstyper og mængder med det ansøgte.

Der er fokus på, at producere så lidt affald som muligt. Affald fra husdyrbruget sorteres, opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Tønder Kommunes affaldsregulativ.

Herunder er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olje- og kemikalieaffald:				
Spildolie	Værksted i maskinhuset	Transporterer selv	Høllerskov Genbrugsplads	ca. 100 l
Olje- og brændstoffiltre	Værksted i maskinhuset	Transporterer selv	Høllerskov Genbrugsplads	ca. 4 stk.
Blyakkumulatorer	Værksted i maskinhuset	Transporterer selv	U.L. Petersens Eff. i Agerskov	ca. 4 stk.
Spraydåser	Værksted i maskinhuset	Transporterer selv	Høllerskov Genbrugsplads	ca. 100 stk.
Medicinrester	Medicin opbevares i køleskab i forrummet	Transporterer selv	Apotek	normal intet
Kanyler i særlig beholder	Kanyleboks i forrummet	Transporterer selv	Apotek	1 boks
Batterier – alle typer	Værksted i maskinhuset	Transporterer selv	Dagrenovationsordningen	ca. 20 stk.
Fast affald:				
Tom emballage (papir/pap)	Container ved stuehuset	Transporterer selv	Dagrenovationsordningen	ca. 50 kg
Tom emballage (plast)	Container ved stuehuset	Transporterer selv	Dagrenovationsordningen	ca. 50 kg
LED-rør	Depot i stald	Transporterer selv	U.L. Petersens Eff. i Agerskov	ca. 5 stk.
Jern og metal	Samles i container	Transporterer selv	U.L. Petersens Eff. i Agerskov	0-1 ton
Tomme olietromler	Værksted i maskinhuset	Transporterer selv	U.L. Petersens Eff. i Agerskov	ca. 1 stk.
Diverse brændbart	Erhvervscontainer	Marius Pedersen A/S	Kendes ikke	ca. 800 l hver 2. uge

3.8.3 Olje- og kemikalier (B7 og B8)

Der er opstillet en 2.500 l dieselolietank på nordsiden af maskinhuset og der er endvidere opstillet en 1.800 l dieselolietank inde i maskinhuset vest for foderladen. Begge olietanke er anmeldt og registreret i BBR. I maskinhuset er der endvidere oplag af olieråvarer. Det maksimale oplag af olietromler er 400 liter.

Spildolie opbevares i en spildbakke, der kan opsamle volumen tilsvarende den største beholder, der opbevares på spildbakken.

Der er aflåst kemirum til opbevaring af bekæmpelsesmidler.

Desinfektionsmidler og varmekanon inklusiv olie medbringes af lejers personale forud for brug og tages med retur efter brug.

Hvis der skulle opstå uheld på husdyrbruget, har husdyrbruget udarbejdet en beredskabsplan, hvori det er en instruks ved uheld med olie og kemikalier.

3.8.4 Råvarer og hjælpestoffer

De væsentlige råvarer i forbindelse med svineproduktion er foder og vand.

Ud fra normtal fodres i gennemsnit med ca. 2,77 foderenheder pr. kg tilvækst for slagtesvin, og en foderenhed svarer ca. til 1 kg. Med en maksimal produktion af 15.000 slagtesvin 30-120 kg vil det årlige foderforbrug ligge på maks. 3.740 ton.

Der fodres med hjemmeblandet tørfoder. Der laves 3 foderblandinger til slagtesvinene tilpasset svinenes ernæringsbehov i løbet af tilvækstperioden (fasefodring).

Vandforbruget er beskrevet i afsnit 2.8.6.

3.8.5 Energiforbrug (B8)

Der anvendes primært el til ventilation, belysning, gyllepumper, foderanlæg, beluftning af korn, vaskerobot, varmegenvindingsanlæg, og øvrige elektriske maskiner samt forbrug i stuehuset. Diesel benyttes til maskiner og korntørring.

Alle stalde er isolerede.

Stuehuset, forrum og maskinværkstedet opvarmes vha. et varmegenvindingsanlæg (luft til vand anlæg), der er forbundet med et centralvarmesystem.

I forbindelse med vask i kolde perioder udtørres stalderne med enten gaskalorifere (Stald 1 og 2) eller dieseloliefyret varmekanon (Stald 3 og 4).

Der er temperaturstyring og alarmer mv. på ventilationsanlæggene i stalderne. Der foretages jævnligt inspektion, og ventilationskanaler bliver rengjort efter hver tømning af sektionerne (reducerer modstanden).

Al ventilation er undertryksventilation med vægventiler eller indtag via loftslemme. Ventilationssystemerne i stalderne er udskiftet inden for de sidste 4-5 år til lavenergiventilationsanlæg. I Stald 1 og 2 er der endvidere Multistep® ventilation. Multistep fungerer således, at en ventilator i en gruppe af ventilatorer kører trinløst. Når der er behov, indkobles yderligere en ventilator, hvorefter ventilationen af den trinløse kan reduceres osv. Fordelen er, at ventilatorerne herved har et lavere energiforbrug, idet høj ventilatorydelse forbruger forholdsmæssigt mere strøm end lav ventilatorydelse.

Lyset er i stalderne er timerstyret og er tændt i 8 timer om dagen.

Al belysning i stalderne er inden for de sidste 3-4 år udskiftet til LED-belysning.

Husdyrbrugets energiforbrug fremgår af nedenstående tabel. Forskellen i elforbrug ved 13.650 slagtesvin 30-102 kg i tilladt drift til ca. 15.000 slagtesvin 30-120 kg i ansøgt drift stiger ikke forholdsmæssigt. Det er primært elforbruget til ventilationen, der stiger fra tilladt drift til ansøgt drift.

Type	Forbrug i tilladt drift	Forbrug i ansøgt drift
El	ca. 175.000 kWh	maks. 200.000 kWh
Gas	ca. 2.000 m ³	ca. 2.000 m ³
Dieselolie	ca. 16.000 liter inklusiv markbruget	ca. 16.000 liter inklusiv markbruget

Tabel 11: Energiforbrug

3.8.6 Vandforbrug (B8)

Husdyrbruget modtager vand fra Bedsted Lø Vandværk og forbruget fremgår af tabel 12. I forhold til det tilladte dyrehold på 13.650 slagtesvin 30-102 kg og det forventede maksimalt mulige dyrehold på 15.000 slagtesvin 30-120 kg vil vandforbruget stige med ca. en tredjedel.

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af stalde og maskiner, overbrusning af dyr, sanitære forhold samt forbrug i beboelserne.

Det er drikkeventiler i foderautomaterne samt drikkekopper i alle staldene. Staldene bliver sat i blød i koldt vand inden vask vha. overbrusningsanlægget. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand. Staldene vaskes med vaskerobot (højtryksrensere) og koldt vand, hvilket er vandbesparende.

Der er installeret vandalarm, der er lukker for vandforsyningen i staldene, hvis den forbrugte vandmængde overstiger et bestemt niveau.

Der er daglig inspektion i staldene, og hvis der konstateres lækage, vil der blive igangsat reparation.

Type	Forbrug tilladt drift	Forbrug ansøgt drift
Samlet vandforbrug (inkl. beboelser) og markbrug	ca. 12.000 m ³	ca. 16.000 m ³

Tabel 12: Vandforbrug før og efter

På Visbjergvej 43 og 53 er der endvidere en markvandingsboring. Vandforbruget til markvanding er ikke opgjort.

3.8.7 Spildevand og restvand (B8)

Der sker ingen ændringer af udledningen af spildevand og restvand fra husdyrbruget. Der benyttes ingen vaskemidler og udelukkende godkendte desinfektionsmidler i staldene.

Spildevand fra staldene, vand til vask af maskiner på vaskepladsen samt regnvand fra vaskepladsen samt udleveringsrampen ledes til gyllebeholdere. Der er kun en gyllebeholder, der ikke er teltoverdækket, og hvor der derfor falder regnvand i.

Afløbsforholdene på husdyrbruget fremgår af afløbsplanen i bilag 5.

Tagvand fra bygninger nedsives via faskiner. Der er ingen afløbsriste i forbindelse med de udendørs arealer.

Sanitært spildevand fra stuehuset og forrummet ledes til septiktank og videre til nedsivningsanlæg.

3.9 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet i afsnittene 3.5 -3.8. Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. En kopi af beredskabsplanen opbevares i staldkontoret i forrummet ved Stald 1 og 2 samt i kontoret i stuehuset på Visbjergvej 53. Beredskabsplanen opdateres løbende.

De største ulykker der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle eller olie. Stalde, gyllekanaler, fortanke og gyllebeholdere er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af husdyrbrugets gylle (se afsnit 3.1.2). Gyllebeholderne er desuden omfattet af 5 og 10 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende. Det er gyllebeholderen på Visbjergvej 43, der er omfattet af kravet om kontrol hvert 5. år, da den ligger mindre end 100 m fra vandløbet. Denne beholder har påmonteret alarmsystem, der sender SMS ved pludseligt fald af overfladeniveauet i gyllebeholderen. Der er endvidere etableret en jordvold på ca. 0,8 m mellem Stald 4 og gyllebeholderen nord for pumpebrønden. Eventuelt udslip i forbindelse med uheld med pumpning af gylle vil lægges sig i det plane terræn i dette område. Kun ved kollaps af gyllebeholder vil gyllen kunne løbe til vandløbet mod nord.

Ud fra et højdekurvekort ses det, at terrænet omkring gyllebeholderne på Visbjergvej 53 er fladt, mens terrænet ved gyllebeholderen på Visbjergvej 43 skræner let ned mod vandløbet mod nord.

Olie og kemikalier håndteres indendørs og på befæstede arealer uden afløb til overfladevandssystem. Marksprøjten påfyldes på vaskepladsen.

Instrukser for håndtering af spild/udslip af gylle, olie mv. er beskrevet detaljeret i beredskabsplanen.

3.10 BAT Ammoniakemission (B9, C2)

Husdyrbrugets BAT-niveau beregnes i Husdyrgodkendelse.dk og fremgår af tabel 13.

BAT-beregning tager udgangspunkt i, at alle staldafsnit er eksisterende staldafsnit. Eksisterende stalde lever som udgangspunkt op til BAT. Der har i forbindelse med tidligere godkendelser ikke været stillet vilkår til anvendelse af miljøteknologier, hvorfor der ikke er krav til ammoniakreduktion, der skal videreføres.

I forhold til gyllebeholdere, så er 3 ud af 4 gyllebeholdere teltoverdækkede. Da teltoverdækningerne ikke har været et krav i forbindelse med den eksisterende miljøgodkendelse, er teltoverdækningerne ikke indtastet som teknologi i ansøgningskemaet i nogen af drifterne.

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 9.040 kg NH₃-N/år og ammoniakemissionen er på 9.040 kg NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	8443	597	9040
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	8443	597	9040
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 13: Samlet BAT beregning

3.11 Forslag til egenkontrol (B7)

Det forslås, at der fastsættes vilkår til ugentlig udslusning i overensstemmelse med standardvilkårene i Miljøstyrelsens Teknologiliste⁸.

Vilkårsforslag:

1. Gyllen i gyllekanalerne i Stald 1, Stald 2 og Stald 3 skal udsluses mindst hver 7. dag.
2. Udslusning skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.
3. Der skal føres logbog over at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår 1. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

⁸ <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/staldindretning/vilkaarsforslag-gyllekoeling-anvendelse-af-datalogger/>

3.12 Grænseoverskridende virkninger (B10)

Husdyrbruget ligger ca. 20,5 km fra den dansk-tyske grænse i fugleflugt.

3.13 Erhvervsmæssig nødvendighed

Som beskrevet er den eneste eventuelle nyetablering en kølebrønd. En kølebrønd vurderes erhvervsmæssig nødvendig, da den vil medføre, at de døde dyr vil blive opbevaret køligere og bedre sikret end under en kavederklap. Kølebrønden placeres ca. 10 m fra eksisterende bygning, og kommer således til at ligge i tilknytning til det eksisterende bygningsæt.

Med en ny miljøgodkendelse til frit at udnytte staldenes produktionsarealer inden for de valgte dyretyper, er det nemmere at udnytte staldanlægget optimalt, hvorved husdyrbrugets indtjeningsmuligheder kan optimeres. Set ud fra dette synspunkt er en ny miljøgodkendelse erhvervsmæssig nødvendig.

4. Projektets indvirkninger for miljø, natur og mennesker (D) og tiltag for at mindske virkningerne (D1c).

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 6 skal ansøgningen på passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

I de følgende afsnit er der angivet i parentes hvilke af ovenstående emner der dækkes i afsnittet.

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer (D1c)

(Kulturarv, landskabet)

Som beskrevet ligger husdyrbruget udelukkende inden for den landskabelige udpegning Særligt værdifuldt landbrugsområde. Jf. Tønder Kommunes kommuneplan lyder retningslinjen:

Særligt værdifulde landbrugsområder Retningslinje 6.3.2

I de særligt værdifulde landbrugsområder gælder følgende:

- *Når landbrugsjord inddrages til andre formål end jordbrug, skal det dokumenteres, at der er taget de størst mulige hensyn til landbruget.*
- *Arealudlæg til andre formål end jordbrug kræver en begrundelse for denne lokalisering – en planlægningsmæssig og en funktionel begrundelse.*

En eventuel etablering af en kølebrønd inddrager så lille et areal, at påvirkningen i forhold til retningslinjen er uvæsentlig. Der sker ingen anden ændret anvendelse af landbrugsjord.

Da der ikke etableres nye stalde, lagre eller andre anlæg, og der heller ikke foretages ændringer heraf, sker der ingen ændringer i forhold til fortidsminder eller områder omfattet af afstandskrav. Det er således uden betydning, at afstanden fra gyllebeholderen på Visbjergvej 43 til vej er mindre end afstandskravet på 15 m.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission (D1c)

(Menneskers sundhed, luft)

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-niveauet for ammoniak overholdes (se punkt 3.10). BAT-niveauet er lovbestemt og sikrer, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologier blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning, ammoniak afstedkommer, dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Da BAT-niveauet overholdes, vurderes det, at der sker en tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

De frivilligt etablerede teltoverdækninger bidrager til at reducere den reelle ammoniakudledning fra husdyrbruget.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur (B5, D1c)

(Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter)

Naturområder

Ammoniakdepositionen til nærmeste natur er beskrevet under punkt 3.5.

Ammoniaktotaldepositionen til nærmeste kategori 1 natur beregnes til 0,0 kg NH₃-N/ha/år. I forhold til kategori 1 natur er den tilladte ammoniaktotaldeposition på 0,2 til 0,7 kg N/ha/år afhængigt af, hvor mange husdyrbrug der ligger inden for 2,5 km og husdyrbrugenes ammoniakemission (se kumulationsreglerne i tabel 6). Da nærmeste kategori 1 natur ligger mere end 4 km fra husdyrbruget, kan ammoniakdepositionen til naturområdet ikke beregnes, da Husdyrgodkendelse.dk ikke understøtter beregninger udover 4 km. Det er derfor heller ikke undersøgt, hvorvidt der ligger andre husdyrbrug, der kan medføre kumulation af ammoniak til naturområdet.

Ammoniaktotaldepositionen til nærmeste kategori 2 natur jf. kortet i Husdyrgodkendelse.dk beregnes til 0,0 kg NH₃-N/ha/år og i forhold til mosen sydvest for husdyrbruget, der fremgår som kategori 2 af Tønder Kommunes interne kort, beregnes totaldepositionen til 0,2 kg NH₃-N/ha/år. Grænsen for maksimal totaldeposition af ammoniak til kategori 2 naturområder er på 1 kg N/ha/år, hvilket således er overholdt.

I forhold til de nærmeste kategori 3 naturområder, den tilgroede mose og den potentielle ammoniakfølsomme skov, beregnes ammoniakmerdepositionerne til 0,0 kg NH₃-N/ha/år, da der ikke sker ændringer af produktionsarealerne eller opbevaringslagrene.

Merdepositionen til øvrige naturområder er således også på 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

En merdeposition på 1 kg N/ha/år vurderes generelt ikke at kunne medføre en tilstandsændring af et almindeligt § 3 naturområde (naturområder uden for Natura 2000 områder).

Tålegrænser for natur fremgår af nedenstående tabel.

Naturtype	Tålegrænse	Differentiering
Overdrev	10-25	¹ sure overdrev 10-15, kalkholdige overdrev 15-25
Klit	8-20	grå klit og grønsværklit 8-15, øvrig klit 10-20
Hede	10-20	der kan være klit kortlagt som § 3 hede
Fersk eng	15-25	^{1,2}
Strandeng	30-40	^{1,2}
Mose (og kær)	5-30	højmoser 5-10, hængesæk, tørvelavninger 10-15, fattigkær og hedemoser 10-20, kalkrige moser og væld, rigkær 15-30
Løvskov	10-20	Skovbevoksede tørvemoser 10-15
Nåleskov	10-20	

¹ Bør ikke anvendes for arealer med kulturgræsland / hvor den væsentligste påvirkning er en hidtil lovlig landbrugsmæssig. Dette vil primært gælde engarealer og bør ses over en længere tidsperiode. Intervallet dækker således som udgangspunkt 'naturenge'. Se også note 2.

² Den atmosfæriske afsætning skal ses i sammenhæng med andre tilførsler, fx med overfladenær afstrømning.

d

Tabel 14: Tålegrænser for terrestriske naturtyper⁹.

Total-kvælstofdepositionen i nærområdet ligger ifølge kortene på Danmarks Miljøportal under laget "Miljøbeskyttelse: Forurening, Luft og National – Kvælstoftotal afsætning" på 15,8 til 16 kg N/ha/år i de to 5,6 km x 5,6 km grids, som husdyrbruget ligger i.

Det er ikke nærmere undersøgt, om den mose, der fremgår af Tønder Kommunes interne kort, er en højmosse eller en nedbrudt højmosse. Da mosen modtager 0,2 kg N/ha/år i totaldeposition fra husdyrbruget, vurderes mosen under alle omstændigheder ikke at kunne blive væsentligt negativt påvirket af husdyrbrugets fortsatte drift.

For øvrige naturtyper viser beregningerne, at ingen af de øvre tålegrænser for terrestrisk natur i nærheden af husdyrbruget er overskredet, når man lægger kvælstoftotalafsætningen sammen med den beregnede totaldeposition for de udpegede naturområder (se tabel 7).

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet set, at husdyrbruget ikke kan påvirke de omgivende naturtyper væsentligt negativt.

Bilag IV arter

Som beskrevet under punkt 3.5 er de potentielle bilag IV-arter, der kan forekomme i området flagermus, markfirben og en række padder.

Gamle bygninger og træer **kan** fungere som dagskjul og overvintringssted for flagermus.

Flere af områdets søer og moser **kan** være yngle- og levesteder for padder.

Markfirben findes typisk på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Der ikke sådanne områder i umiddelbar nærhed til husdyrbruget.

⁹ http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_taalegraenser.pdf

Pga. afstanden til potentielle yngle- og levesteder, samt da der ikke fjernes hverken træer, stenbunker, jorddiger eller gamle bygninger, som kan være mulige opholdssteder vurderes det derfor, at husdyrbruget ikke kan påvirke bilag IV-arters yngle- eller levesteder negativt.

4.4 Lugtgener for omboende (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

Lugtberegningerne er beskrevet under punkt 3.6. Lugtberegningerne sker i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der gøres opmærksom på, at gyllebeholdere pr. definition ikke medfører lugtmission.

Lugt opfattes forskelligt af forskellige personer. Det kan derfor ikke afvises, at nogle vil finde en lugtgeneafstanden utilstrækkelig, selv om de bor længere væk end den beregnede lugtgeneafstand, mens andre ikke føler sig generet, selv om de bor inden for lugtgeneafstanden.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er direkte sundhedsskadelig.

Geneniveauerne for lugt beregnes efter Miljøstyrelsens lugtmodel i odour units (OU_E) og efter FMK-modellen i lugtenheder (LE). Geneniveauerne må maksimalt være 5 OU_E pr. m^3 og 1 LE pr. m^3 til områder, der ifølge kommuneplanens rammedel er udlagt til eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde, 7 OU_E pr. m^3 og 3 LE pr. m^3 til samlet bebyggelse og område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende samt 15 OU_E pr. m^3 og 10 LE pr. m^3 til enkelt beboelser uden landbrugspligt.

Som beskrevet falder ansøgningen om miljøgodkendelse af slagtesvineproduktionen på Visbjergvej 43 og 53 under undtagelsesreglen for lugt, hvor kommunen har mulighed for at meddele miljøgodkendelse til husdyrbrug, der ikke kan overholde lugtgeneafstandene. Jf. § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kan en lugtgeneafstand fraviges, hvis følgende kriterier er opfyldt:

1. Den vægtede gennemsnitsafstand er mere end 50% af geneafstanden for alle kombinationer af staldafsnit på husdyrbruget.
2. Lugtmissionen i det enkelte staldafsnit ikke forøges medmindre
  - lugtmissionen samtidig reduceres tilsvarende eller mere i staldafsnit, der ligger nærmere det område, hvor lugtgeneafstande ikke kan overholdes, eller
  - afstanden fra det staldafsnit hvor lugten øges er mindst 200% af den ukorrigerede lugtgeneafstand i forhold til det område, hvor lugtgeneafstande ikke kan overholdes beregnet på baggrund af alle staldafsnit på husdyrbruget

Lugtmissionen i de enkelte staldafsnit er uændrede eller mindre, hvorfor der kan ses bort fra punkt 2. Lugtmissionen fra Stald 1, Stald 2 og Stald 3 reduceres med 20 % som følge af, at der fremadrettet udsledes gylle en gang om ugen.

I forhold til et enkelt punkt i byzoneafgrænsningen for Bedsted (navngivet "Byzone ved Bjergvej") er der som beskrevet kumulation i forhold til husdyrbruget på Bjergvej 4, da denne har en ammoniakmission på mere end 750 kg NH_3 -N/år og ligger mindre end 300 m fra byzonepunktet. Der er derfor valgt "En ejendom" under kumulation i ansøgningsskemaet, hvorefter Husdyrgodkendelse.dk øger geneafstanden med 10 %. Til dette punkt viser beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk, at undtagelsesreglen kan benyttes.

I forhold til byzonepunkterne "130 grader" og "Byzone ved Valmuevej" (stort set samme punkt), viser beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk, at afstanden er mindre end 50 % af den beregnede lugtgeneafstand.

Geneafstandene i Husdyrgodkendelse.dk beregnes ud fra en forenklet OML-beregning, hvor beregningerne tager udgangspunkt i standardiserede forhold. Hvis det er Miljøstyrelsens lugtmodel ("NY"), der viser den længste geneafstand, må ansøger foretage en konkret OML-beregning, men skal påse, at den beregnede geneafstand ikke bliver kortere end den geneafstand, der er beregnet efter FMK-modellen.

OML-beregningerne skal således vise, at der ikke er mere end 10 OU_E pr. m³ til byzonen ved Bedsted, 14 OU_E pr. m³ til samlet bebyggelse (= beboelsen Valmuevej 15) og 30 OU_E pr. m³ ved enkelt beboelser uden landbrugspligt (Visbjergvej 45 og 51).

Nedenstående tabel angiver de punkter til byzonen, der er beregnet til, afstanden fra husdyrbruget til punktet, 50 % af den beregnede ukorrigerede geneafstand beregnet efter FMK i Husdyrgodkendelse.dk, den beregnede lugtkoncentration i punkterne fra OML-beregningerne før og efter virkemidlet ugentlig udslusning samt den maksimalt tilladte lugtkoncentration i punkterne ved brug af undtagelsesreglen.

Punkt	Afstand	50 % af FMK ukorrigeret geneafstand	OU/m ³ før	OU/m ³ efter	Maks. OU/m ³ ved undtagelsesregel	Aflæst i receptoring
100°	589 m	322,85	11	8	10	580
110°	574 m	322,85	11	9	10	570
120°	590 m	322,85	10	8	10	580
130°	481 m	322,85	11	9	10	470
140°	690 m	322,85	8	6	10	680
150°	796 m	322,85	6	5	10	780
270°	190 m	181,5	18-21	15-17	30	195
330°	303 m	181,5	17	14	30	300

Tabel 15: Konklusioner fra OML-beregninger for Visbjergvej 43 og 53

Da OML-beregningerne viser, at lugtniveauerne falder (pga. ugentlig udslusning), samt at lugtgeneniveauerne er mindre end de maksimalt tilladte ved undtagelsesreglen, samt at afstandene ikke er mindre end halvdelen af de ukorrigerede geneafstande beregnet efter FMK-modellen, opfyldes kriterierne for at benytte undtagelsesreglen. Afstandene måles fra det beregnede tyngdepunkt, der automatisk beregnes i OML.

Der er lavet en særskilt OML-beregning for det punkt i byzonen, hvor der er kumulation i forhold til lugt med husdyrbruget på Bjergvej 4. Beregningen viser, at lugtgeneniveauet er mindre end den maksimalt tilladte ved undtagelsesreglen, samt at afstanden ikke er mindre end halvdelen af den ukorrigerede geneafstand beregnet efter FMK-modellen.

Punkt	Afstand	50 % af FMK ukorrigeret geneafstand	OU/m ³ før	OU/m ³ efter	Maks. OU/m ³ ved undtagelsesregel	Aflæst i receptoring
110°	814 m	322,85	ikke beregnet	7	10	780

Tabel 16: Konklusioner fra OML-beregninger for Visbjergvej 43 og 53 inklusiv kumulation med Bjergvej 4

Kommunen bør i overensstemmelse med Miljø- og Fødevareklagenævnets "retningslinjer" stille vilkår om at de eksisterende ventilationsforhold fastholdes, således at forudsætningerne i den konkrete OML-beregning overholdes. Miljø- og Fødevareklagenævnet har således i flere afgørelser fastsat vilkår om afksthøjder, diameter af ventilatorer mv., bl.a. i afgørelserne 18/04936¹⁰ og 18/05093¹¹.

Da minimum 50 % af geneafstandene overholdes og lugtemissionen er mindre i ansøgt drift som følge af, at der fremadrettet udsluses gylle ugøntligt, vurderes det, at husdyrbruget kan fortsætte driften som ansøgt uden at være til gene for naboerne.

4.5 Gener fra støj, rystelser, vibrationer og støv (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

Gener fra husdyrbruget i form af støj, rystelser, vibrationer og støv er beskrevet under punkterne 3.7.1-3.7.3.

Staldene på Visbjergvej 43 ligger forholdsvis tæt på nabobeboelsen på Visbjergvej 45. Som tidligere beskrevet har Visbjergvej 45 stået tom de sidste mange år. De to mindre stalde på nr. 43 benyttes kun som bufferstalde. Maskinhusene på nr. 43 benyttes til opbevaring af vandingmaskine og vogne.

Selv om Visbjergvej 45 skulle blive beboet igen, vil der altså være meget begrænset støj fra staldanlægget mv. på Visbjergvej 43.

De fleste aktiviteter foregår på nr. 53, hvor der er værksted, opbevaring af maskiner, vaskeplads, foderopbevaring, foderblandeanlæg mv.

Trods den forholdsvis korte afstand til nærmeste nabobeboelse vurderes det, at husdyrbruget på grund af arten af støj- og støvkilder, og de tiltag der er på husdyrbruget for at reducere støj- og støvemissioner, ikke medfører væsentlige støj eller støvgener for naboer. Det vurderes, at husdyrbruget overholder Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Eventuel lavfrekvent støj vurderes også at være af et omfang, der ikke generer naboer.

De typer stationære anlæg, der benyttes på traditionelle husdyrbrug, giver ikke anledning til rystelser og vibrationer, der kan mærkes, andet end hvis man opholder sig klods op ad anlæggene. De eneste rystelser, der eventuelt vil kunne opleves af omgivelserne, vil være, hvis stuehuse ligger meget tæt på veje, hvor der foregår trafik af gyllevogne, transporter af foder og dyr mv.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbruget ikke giver anledning til væsentlige gener for naboerne og ikke vil påvirke deres sundhed.

¹⁰ <https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/73c2a7ff-3604-40a1-999f-cee4e125b076>

¹¹ <https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/84224552-db4e-42c1-b5bf-e2757a56f036>

4.6 Lyspåvirkninger (D1c)

(Landskabet og gener for mennesker)

Belysning på husdyrbruget er beskrevet i afsnit 3.7.4.

Der er kun etableret meget begrænset udendørs belysning på husdyrbruget. Hverken lysudslip via vinduer eller udvendig belysning vurderes at kunne genere naboer, pga. kildernes lysstyrke og kildernes placering.

Det vurderes derfor, at lys fra husdyrbruget ikke giver anledning til væsentlige gener for de omkringboende og heller ikke i forhold til landskabelige hensyn.

4.7 Skadedyr (D1c)

(Gener og menneskers sundhed)

Bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter og mus) er beskrevet under punkt 3.7.5.

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr eller risiko for, at naboers sundhed påvirkes negativt.

4.8 Transporter (D1c)

(Befolkningen og menneskers sundhed/klima i forhold til energiforbruget)

Transporter i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.7.6.

En udvidelse fra 13.650 slagtesvin 30-102 kg til maks. 15.000 slagtesvin 30-120 kg vil medføre en forøget transport af foder, dyr og gylle. Forholdsmæssigt vil en sådan udvidelse resultere i en forøgelse af transporterne med godt en tredjedel. Reelt vil dette ikke ske. Dels har slagtevægten været stigende over en årrække, hvorfor ansøgningen er en delvis lovliggørelse, og dels vil den øgede mængde gylle primært blive flyttet med lastbil.

Den beskrevne forøgelse på ca. 30 % under punkt 3.7.6 er en sammenligning af transporterne ved det tilladte dyrehold og det maksimale antal transportere ved maksimal udnyttelse af staldanlægget. De ekstra transportere vil primært ske ad overkørslerne til Visbjergvej 53, som ligger i god afstand til nabobeboelser.

Transporter ad offentlig vej reguleres af færdselsloven (regulering af akseltryk, hastighedsbegrænsninger mv.).

Samlet set, vurderes transportere til og fra husdyrbruget ikke at kunne medføre væsentlige gener for naboer. Kommunen kan evt. stille vilkår om, at der ikke må køres til og fra Visbjergvej 43 ad den sydlige overkørsel på bestemte tidspunkter/ugedage af hensyn til nabobeboelsen på Visbjergvej 47, der ligger meget tæt på vejen.

4.9 Energi (D1c)

(Klima)

Se afsnit 5.2.2

4.10 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen (D1c)

(Vand)

Vandforbrug

Se afsnit 5.2.3

Grundvand og overfladevand

Husdyrbruget ligger i et område med almindelige drikkevandsinteresser (ikke særlige) men uden for alle andre udpegninger med hensyn til drikkevand og grundvand (indvindingsområder inden for og uden for OSD, sprøjtemiddel- og nitratfølsomme indvindingsområder og tilhørende indsatsområder samt boringsnære beskyttelsesområder). Da de eksisterende stalde, gyllebeholdere, fortanke og gyllerør er etableret i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der ikke risiko for udsivning til omgivelserne under normal drift.

Gyllebeholderen på Visbjergvej 43 har som beskrevet under punkt 3.9 gyllealarm, er omfattet af 5 års beholderkontrollen, og der er endvidere etableret en mindre jordvold, som kan tilbageholde gylle i tilfælde af fx brud på gyllebeholder. Det vurderes derfor, at der er taget de nødvendige forhåndsregler for at forhindre forurening af vandløbet.

Udledningen af overfladevand fra tagarealer ændres ikke, og der udledes ikke tagvand eller vand fra befæstede arealer på husdyrbruget til vandløb. Overfladevand fra tagarealer vurderes at være uforurenset.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at husdyrbruget ikke har væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af grundvand eller overfladevand.

4.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund (D1c)

(Jordarealer og jordbund)

Risiko for udsivning af gylle, olie eller kemikalier

Da stalde, gyllerør, forbeholdere og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer eller jordbund.

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, hvori det bl.a. er en instruks til brug ved uheld med udslip af gylle.

Opbevaring af olie og kemikalier er beskrevet under punkt 3.8.3. Det vurderes, at olie og kemikalier opbevares miljømæssigt forsvarligt, og dermed ikke udgør væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer og jordbund. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks til brug ved uheld med olie eller kemikalier.

Affald

Affaldshåndteringen på husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.8.2. Da der er tale om et IE-brug, skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder, at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse

Der er fokus på, at producere så lidt affald som muligt. Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder, end der er behov for, husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes, at husdyrbruget gør en indsats for at leve op til affaldshierarkiet og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Tønder Kommunes affaldsregulativ. Det vurderes desuden at affald fra husdyrbruget ikke udgør væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer og jordbund.

4.12 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c)

(Befolkningen og menneskers sundhed)

Risikoen ved MRSA, antibiotikaresistens eller smitsomme husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i fødevarerstyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

4.13 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (D1b)

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er, idet husdyrbruget ligger så langt fra landegrænser, som det gør (ca. 20,5 km til den dansk-tyske grænse).

Det vurderes, at husdyrbruget på Visbjergvej 43 og 53 ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug, selv om de indsatte dyr kommer fra lejers andre husdyrbrug.

Kumulation i forhold til ammoniak og lugt er beskrevet under punkt 4.3 og 4.4.

4.14 Alternative løsninger (D1d)

Den eneste eventuelle nyetablering bliver som beskrevet kølebrønden. Denne etableres i tilknytning til eksisterende bygning på husdyrbruget. Der sker endvidere ingen nedrivninger i forbindelse med ansøgningen. Man kunne godt placere kølebrønden et andet sted, men dette vil ikke give noget væsentlig andet resultat, hverken i forhold til gener eller visuelle påvirkninger, pga. kølebrøndens størrelse både med hensyn til grundareal og højde.

I forhold til alternative teknologier, er det overvejet, om der kan etableres lugtreducerende teknologier eller ændres i afkastforhold. Lugtrensede teknologier kan enten være gyllekøling med vedvarende drift eller etablering af luftrensningsanlæg. Begge teknologier vil kræve større ændringer i de eksisterende stalde. Ved etablering af gyllekøling vil staldene skulle tømmes for dyr, kummer rengøres og køleslanger fastgjort til kanalbunden og eventuelt overstøbes. Erfaringsmæssigt vil alt varme fra vedvarende drift af gyllekølingsanlæg ikke kunne genbruges, hvorfor en del af varmen skal afsættes vha. fx et miljøkit, hvilket medfører et unødvendigt højt elforbrug. Af denne grund er gyllekøling fravalgt. Ved etablering af luftrensning skal afkastluften samles og ledes til et eller flere luftrensningsanlæg. Dette vil kræve ændringer i tagkonstruktionerne. Selve luftrensningsystemet er en stor investering, og ændringerne af tagkonstruktionerne vil også løbe op i et stort beløb. Der er ikke foretaget konkrete beregninger af de samlede omkostninger.

Da staldene er af ældre dato, og restlevetiden således er begrænset, er etablering af både gyllekøling og luftrensningsanlæg fravalgt. Som udgangspunkt forventes staldene dog fortsat at kunne benyttes de næste 10 år uden behov for gennemgribende renoveringer.

I forhold til ændring af afkastforhold kunne der fx etableres miljøkryds. Miljøkryds bevirker at hastigheden, som luften kommer ud af afkastene med, forøges, og at luften dermed kastes højere op i luften. Når luften

kastes højere op kan der ske det, at der sker et nedfald længere væk. Der vil derfor skulle foretages yderligere OML-beregninger for at undersøge, om etablering af miljøkryds vil ændre lugtkoncentrationen i byzonen. Da lugtgeneafstandene kan overholdes med ugentlig udslusning, er sådanne beregninger ikke foretaget.

0-alternativet er, at husdyrbruget drives videre efter vilkårene fastsat i husdyrbrugets nuværende revurdering fra 2019.

4.15 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet under punkterne: 4.2, 4.4-4.8 og 4.12 (befolkningen og menneskers sundhed); 4.3 (biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter); 4.2 og 4.8-11 (jordarealer, jordbund, vand, luft og klima) samt 4.1 og 4.6 (materielle goder, kulturarv og landskabet).

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger, som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

4.16 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den aktuelle placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholder eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådan situation skal håndteres. I beredskabsplanen er desuden instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie, kemikalier eller lignende.

5. Oplysninger om IE-husdyrbruget (C)

Husdyrbruget er et IE-brug med mere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

5.1 Ophør af IE-husdyrbruget (C1)

Hvis ansøger ophører med husdyrproduktion på Visbjergvej 43 og 53, er det enten fordi staldanlægget sælges, udlejes til anden side, eller at husdyrproduktionen nedlægges helt. Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

5.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management (C2)

5.2.1 BAT-Råvarer (C2)

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Som beskrevet fasefodres med 3 hjemmeblandede tørfoderblandinger, der er tilpasset dyrenes behov i vækstperioden.

5.2.2 BAT-Energi (C2)

Energiforbrug i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.8.5.

Der føres ikke løbende journal over energiforbruget. Der modtages månedsvise forbrugsoplysninger fra el og naturgasselskabet og forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet. Dieselolieforbruget opgøres ligeledes årligt i forbindelse med regnskabet.

Forbrug af energi kan påvirke klimaet negativt, men man kan ikke drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi.

Som beskrevet er ventilationsanlægget renoveret over de senere år, så alle ventilationsmotorer er udskiftet til lavenergimotorer. Alle ventilatorer vaskes i forbindelse med vask af de enkelte stalde (reducerer modstanden). Al belysning i staldene er endvidere udskiftet til LED-belysning. Lyset i staldene er tændt i overensstemmelse med lovkrav samt i forbindelse med arbejde i staldene. Endvidere er der etableret varmegenvindingsanlæg,

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 er elforbruget på ca. 10 kWh pr. slagtesvin 32-107 kg. Dette tal er baseret på "nyt kaskadestyret ventilationsanlæg". Normtalsberegning kommer således frem til ca. 180.000 kWh til svineproduktionen alene (vægtkorrigeret). Hertil kommer forbrug i foderladen og stuehusene. Det forventede elforbrug ligger på maks. 200.000 kWh. Samlet set vurderes forbruget således at svare til, hvad man kan forvente på det samlede husdyrbrug.

I forhold til BAT-konklusionen (1.6, se punkt 5.2.4) vurderes det således, at der anvendes BAT i forhold til energi.

5.2.3 BAT-Vand (C2)

Vandforbruget er beskrevet under punkt 3.8.6.

Vandforbruget i forbindelse med husdyrbruget, og de tiltag der er taget for at reducere det, er beskrevet under punkt 3.8.6. Forbruget er ud fra forbruget i nudrift skønnet til ca. 16.000 m³ i ansøgt drift.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige vandforbrug på ca. 560 liter vand pr. slagtesvin (32-107 kg). Med den forventede produktion på maksimalt 15.000 slagtesvin 30-120 kg giver normtallene et vandforbrug til slagtesvinene på ca. 10.080 m³ pr. år. Herudover er der skønnet øvrigt forbrug på ca. 20 m³ til vaskevand og ca. 200 m³ til marksprøjten. Herudover er der forbrug i stuehusene.

Det højere vandforbrug i forhold til normen kan skyldes, at der benyttes vaskerobot, idet visse vaskeroboter medfører et højere vandforbrug end ved manuel vask med højtryksrensere. Da der er installeret vandalarm i staldene, forventes der ikke at være brud på drikkevandssystemet i staldene.

Samlet set vurderes det, at husdyrbrugets vandforbrug ikke er højere end nødvendigt for svineproduktionen.

I forhold til BAT-konklusionen (1.4, se punkt 5.2.4) vurderes det, at der anvendes BAT i forhold til effektiv vandudnyttelse, idet der sker daglig overvågning af drikkevandssystemerne i staldene og øjeblikkelig igangsætning af reparation ved lækage, der anvendes vaskerobot (højtryksrensere) ved vask, der er vandbesparende drikkevandssystem (drikkeventiler i foderautomaterne samt drikkekopper) samt at stalde sættes i blød forud for vask.

5.2.4 Management og forholdet til BAT-konklusionen (godt landmandskab) (C2)

Da husdyrbruget har mere end 2.000 stipladser til slagtesvin, er det omfattet af BAT-konklusionen for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin.

Herunder er en kort redegørelse for husdyrbrugets anvendelse af BAT i forhold til BAT-konklusionerne for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin. Tallene i parenteserne herefter henviser til BAT-konklusionerne.

BAT-konklusionerne er indarbejdet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Den generelle danske miljølovgivning, som gælder for alle husdyrbrug, og beskyttelsesniveauerne som skal overholdes i forbindelse med en godkendelse efter Husdyrloven, sikrer, at der leves op til BAT, når overholdelse af lovgivningen suppleres med et miljøledelsessystem (1.1), et personaleopføringsmateriale, en plan for kontrol, reparation og vedligehold samt en beredskabsplan (1.2). Miljøledelsessystemet, opføringsmaterialet og planen for kontrol, reparation og vedligehold skal være udarbejdet senest 21. februar 2021.

Husdyrbruget skal ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen en gang årligt fremsende dokumentation for logbøger for miljøteknologi (ugentlig udslusning af gylle), miljøledelsessystemet, logbog for gennemførte kontroller og dokumentation for fodringskrav til kommunen, med mindre kommunen inden for det seneste kalenderår har gennemført tilsyn på husdyrbruget.

Det forventes, at lejer udarbejder miljøledelsessystemet, opføringsmateriale til de ansatte, fører logbog over de ugentlige udslusninger af gylle, indrapporterer kontroller der har med staldene og foderanlægget at gøre samt dokumenterer overholdelse af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens fodringskrav. Ansøger har ikke selv ansatte. De kontroller, der ikke omfatter selve dyreholdet og foderanlægget, står ansøger selv for, hvorfor det er ansøger, der skal indrapportere disse kontroller.

Godt landmandskab (1.2) sikres bl.a. gennem ajourført beredskabsplan og dagligt opsyn med stald-, opbevarings- og foderanlæg. Der er i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, hvor forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Denne vil blive opdateret løbende, når der er behov.

Oplæringsmateriale skal sikre oplæring af personale i relevant miljølovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning- og styring samt reparation og vedligeholdelse af udstyr.

Planen for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget skal indeholde krav til regelmæssig kontrol af nedenstående anlæg (såfremt de enkelte anlæg findes på husdyrbruget):

- gyllebeholder (minimum årlig kontrol for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder)
- gyllepumper, -miksere, -separatorer og spredere
- forsyningsystemer til vand og foder

- varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf
- siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør)
- luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner)
- udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen
- maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dysse, som begge skal være i god stand

Såfremt kontrollen afdækker behov for reparation eller anden vedligeholdelse, skal dette iværksættes med det samme.

Ernæringsmæssig styring (1.3) sker gennem fasefodring med 3 tørfoderblandinger, der er tilpasset dyrenes behov i vækstperioden.

Det antages, at Miljøstyrelsen gennem fastsættelsen af BAT for ammoniakemission og udbringningsreglerne om N- og P-lofter har forholdt sig til de angivne kvælstof- og fosforudskillelser, der fremgår af BAT-konklusionen.

Minimering af emissioner fra spildevand (1.5) sikres bl.a. ved at gylle håndteres i et lukket system med tætte kanaler, forbeholdere, gyllerør og gyllebeholdere. Endvidere benyttes vaskerobot (højtryksrensere) ved rengøring, og der er vandbesparende drikkevandssystemer i staldene. Af regnvand tilledes der kun regnvand til den gyllebeholder, der ikke er teltoverdækket, samt regnvand der falder på ind- og udleveringsrampen og vaskepladsen.

Med husdyrbrugets indretning er der ikke markante støjkloder, som kan genere naboerne. De primære støjkloder er transport, ventilation, tipping af korn og foder i påslag. Da der ikke har været problemer med støj til omgivelserne (klager), er der ikke udarbejdet en støjhandlingsplan (1.7).

Generelt er der ikke problemer med støv i forbindelse med håndteringen af foderet, idet foder håndteres i gastætte siloer samt i foderrum og ledes ud i staldene gennem rørsystemer. Der sker ingen monitoring eller beregning af støvemissionen, idet udgifterne ved måling og beregning ikke vurderes at være rimelig i forhold til den meget lille støvemission fra staldene (1.8). Der er etableret overbrusnings- og iblødsætningsanlæg i alle stalde.

Af de oplyste teknikker til reduktion af lugtemission benytter husdyrbruget, at gylle kun omrøres forud for udbringning eller flytning af gylle, teltoverdækning, hyppig fjernelse af gylle og at gylle udbringes med slæbeslanger (1.9). Teltoverdækning og minimering af omrøring reducerer samtidigt ammoniakemissionen fra opbevaring af gylle.

Der er ingen fast husdyrgødning på husdyrbruget (1.10).

Forebyggelse af emission til jord og vand sker gennem opbevaring og håndtering af gylle i stabile, tætte kanaler, rørsystemer, forbeholdere og gyllebeholdere. Gyllebeholderne er omfattet af den 5 og 10 årige gyllebeholderkontrol. Endvidere inspiceres gyllebeholderne årligt i forbindelse med bundtømning. (1.11).

Der sker ingen forarbejdning af husdyrgødningen på husdyrbruget (1.12).

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Udbringning af gylle sker i overensstemmelse med den generelle lovgivning, hvilket stort set også sikrer, at husdyrgødning udbringes i overensstemmelse med BAT. I lovgivningen er der bl.a. fastsat regler om afstande i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på skrånende arealer op til vandløb og søer, afstande til drikkevandsboringer og forbud mod udbringning på vandmættet, oversvømmet, frossen jord eller snedækket jord. (1.13). Ved varsel om umiddelbart forestående skybrud eller tilsvarende udbringes der ikke på arealer med risiko for

afstrømning. I forbindelse med mark- og gødningsplanlægningen planlægges mængder og tidspunkt for fordelingen af husdyrgødningen under hensyntagen til det valgte sædskiftes behov for næringsstoffer, jordbundstypen og eventuel vanding. I forbindelse med planlægningen tjekkes desuden, at N- og P-loftet jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen vil blive overholdt. Såfremt der trods ovenstående forholdsregler opdages tegn på afstrømning til sårbare arealer, vil der blive taget affære og om nødvendigt foretaget afhjælpende foranstaltninger og ringet til miljøvagten, hvis der er sket forurening af fx et vandløb.

Da gylle ledes til gyllebeholdere i et lukket system, og der benyttes gyllevogne med læssekran (ved 80 % af gylleudbringningen) og udbringes med slæbeslanger, er risikoen for spild i forbindelse med gødningslageret minimal.

Det er ansøger selv, der står for ca. 20 % af udbringningen af husdyrgødningen med egen gyllevogn samt sprøjtningen af markerne med egen marksprøjte. Gyllevogn og marksprøjte efterses og serviceres løbende og de lovpligtige syn overholdes, og det kontrolleres at de er indstillet til korrekt dosering. Det antages, at maskinstationen ligeledes servicerer deres gyllevogne løbende.

Beregning af ammoniakemissionen (1.14) fra produktionen sker gennem ansøgningen om miljøgodkendelse i Husdyrgodkendelse.dk. Der leves op til BAT i forhold til ammoniakemission.

Årligt opgøres den faktiske husdyrproduktion på husdyrbruget i forbindelsen med gødningsregnskabet. Ud fra disse oplysninger kan ammoniakemissionen beregnes ud fra normtal fra Institut for Husdyrvidenskab ved Aarhus Universitet. Normtallene beregnes og udgives årligt. N- og P-udskillelsen beregnes direkte i gødningsregnskabet. Der sker minimum årlig registrering af vand-, el- og brændstofforbrug. Der registreres antal indsatte, døde og leverede dyr samt indkøbte foder mængder. Gødningsproduktionen beregnes i gødningsregnskabet. (1.15).

BAT i forhold til energi- (1.6) og vandforbrug (1.4) er beskrevet under punkt 5.2.2 og 5.2.3.

6. Konklusion

Som beskrevet i denne rapport overholder husdyrbruget på Visbjergvej 43 og 53 beskyttelsesniveauerne for lugt og ammoniak.

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte miljøgodkendelse af de eksisterende produktionsarealer på husdyrbruget på Visbjergvej 43 og 53 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Tønder Kommune kan ved fastsættelse af driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne. Der henvises til forslagene til vilkår om egenkontrol, samt tabel 6 med højde og ventilationsafkastdiametre.

7. Oplysninger om konsulenten (A4)

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af Cand.scient. Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i mere end 16 år. Først i den kommunale enhed Sønderborg Områdets Miljøcenter og senere som miljørådgiver i landboforeningen LandboSyd.

8. Referenceliste

1. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr. 718 af 08/07/2019
2. Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. BEK nr. 520 af 01/05/2019

3. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning BEK nr 769 af 30/07/2019
4. <http://kort.plandata.dk/spatialmap?>
5. Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 13/03/2019
6. Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>
7. AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>
8. <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/staldindretning/vilkaarsforslag-gyllekoeling-anvendelse-af-datalogger/>
9. http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_taaegraenser.pdf
10. <https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/73c2a7ff-3604-40a1-999f-cee4e125b076>
11. <https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/84224552-db4e-42c1-b5bf-e2757a56f036>
12. <https://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Foder/Vand/Vandbehov>

9. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Staldtegninger for stalde på Visbjergvej 43

Bilag 3: Staldtegninger for stalde på Visbjergvej 53

Bilag 4: Opgørelse af produktionsarealer

Bilag 5: Afløbsplan

Bilag 6: Tabel over afkasthøjder og diametre for afkast

Bilag 7: Uddrag af OML-beregning for nudrift

Bilag 8: Uddrag af OML-beregning for ansøgt drift

Bilag 9: Uddrag af OML-beregning for ansøgt drift med kumulation

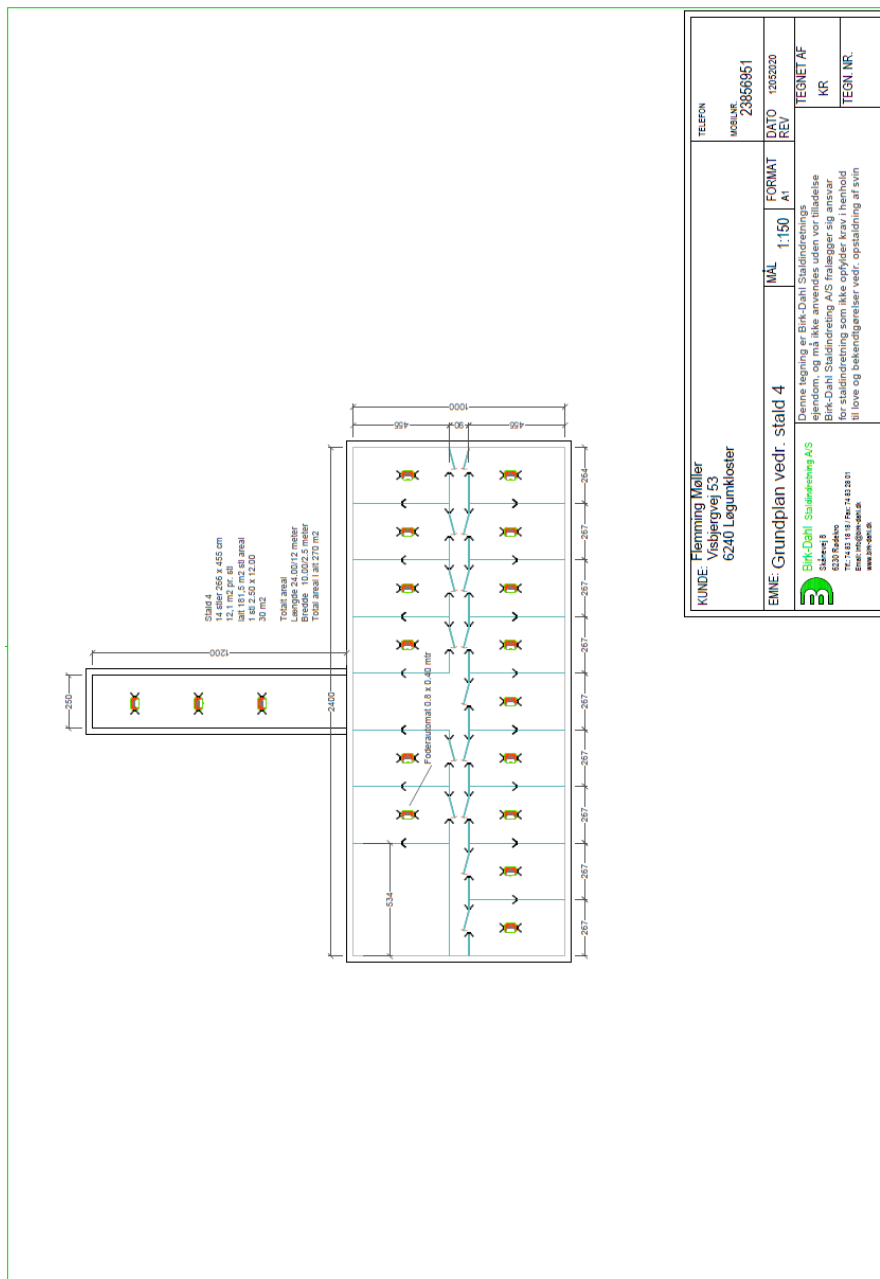
Bilag 1: Oversigtskort

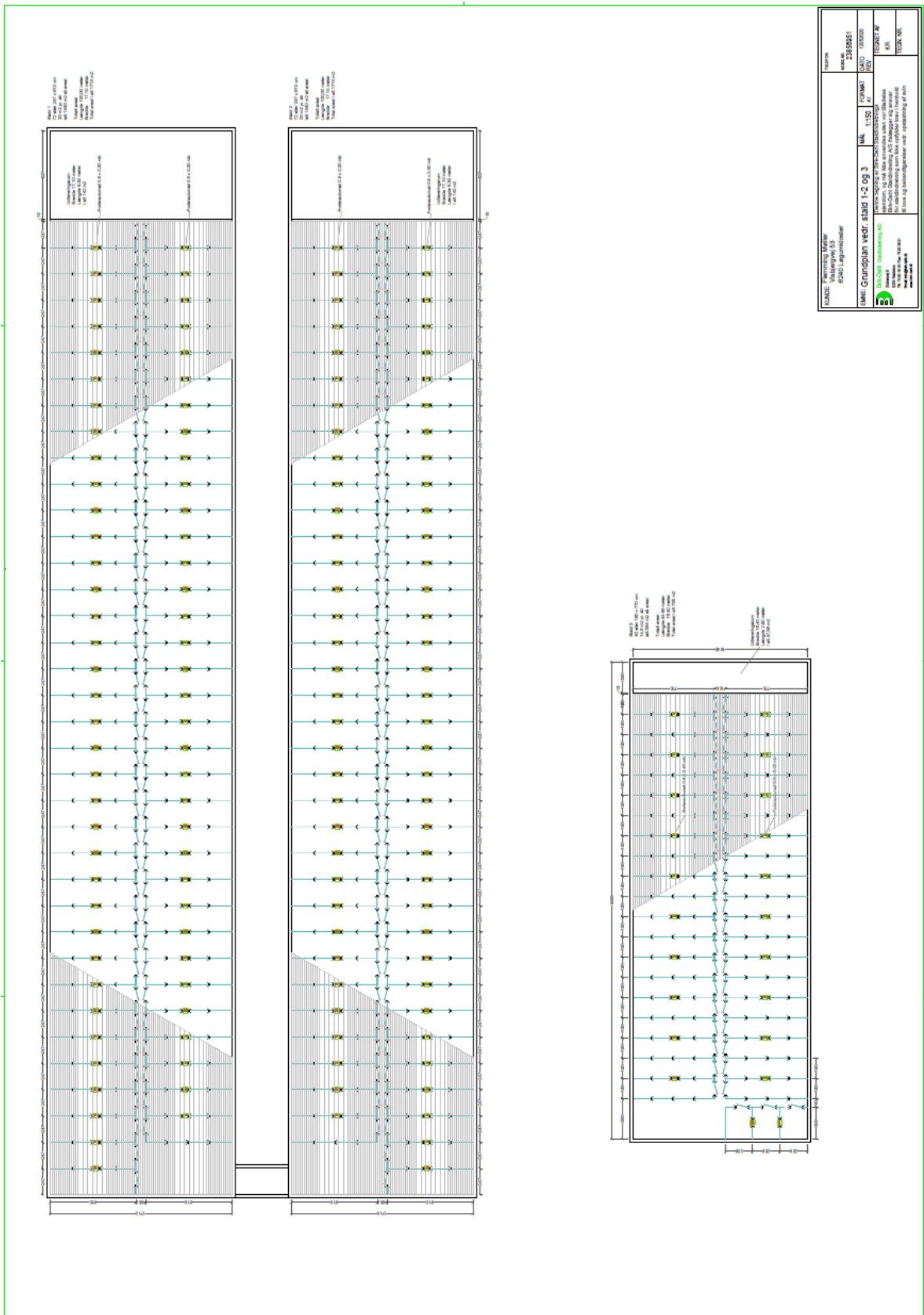

Bilag 2: Staldtegning for stalde på Visbjergvej 43

Bilag 3: Staldtegning for stalde på Visbjergvej 53

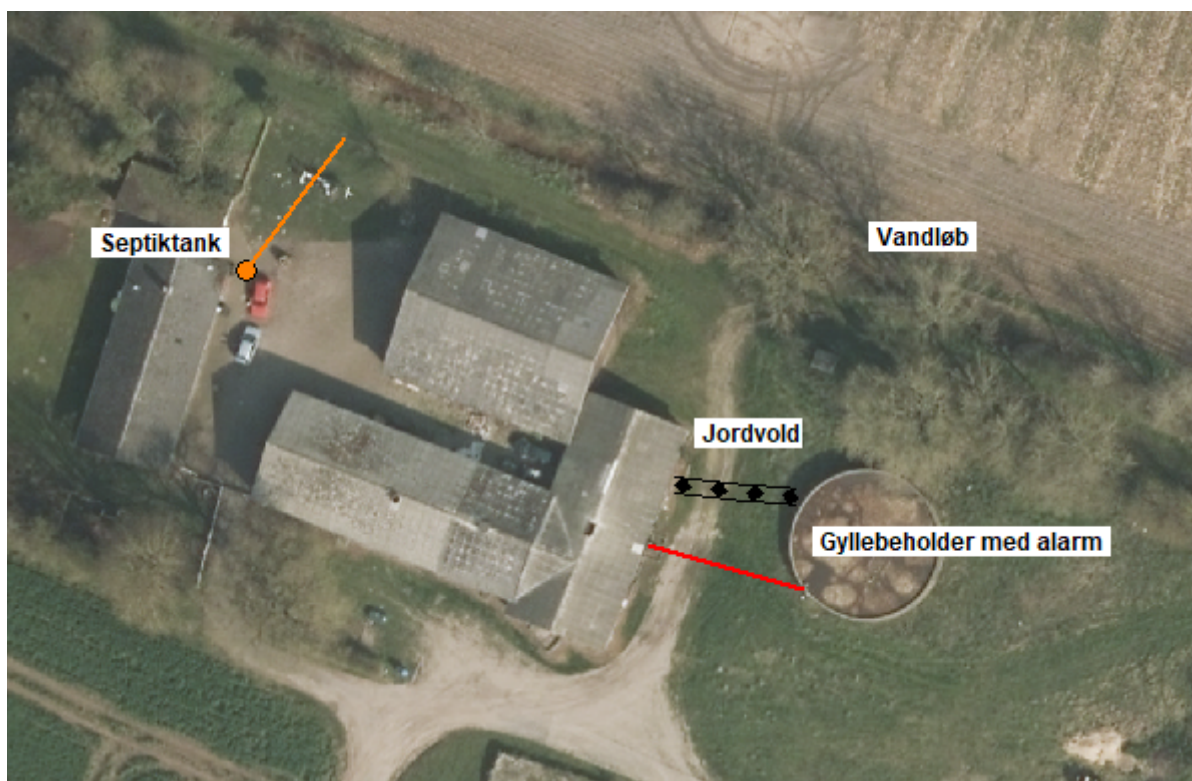
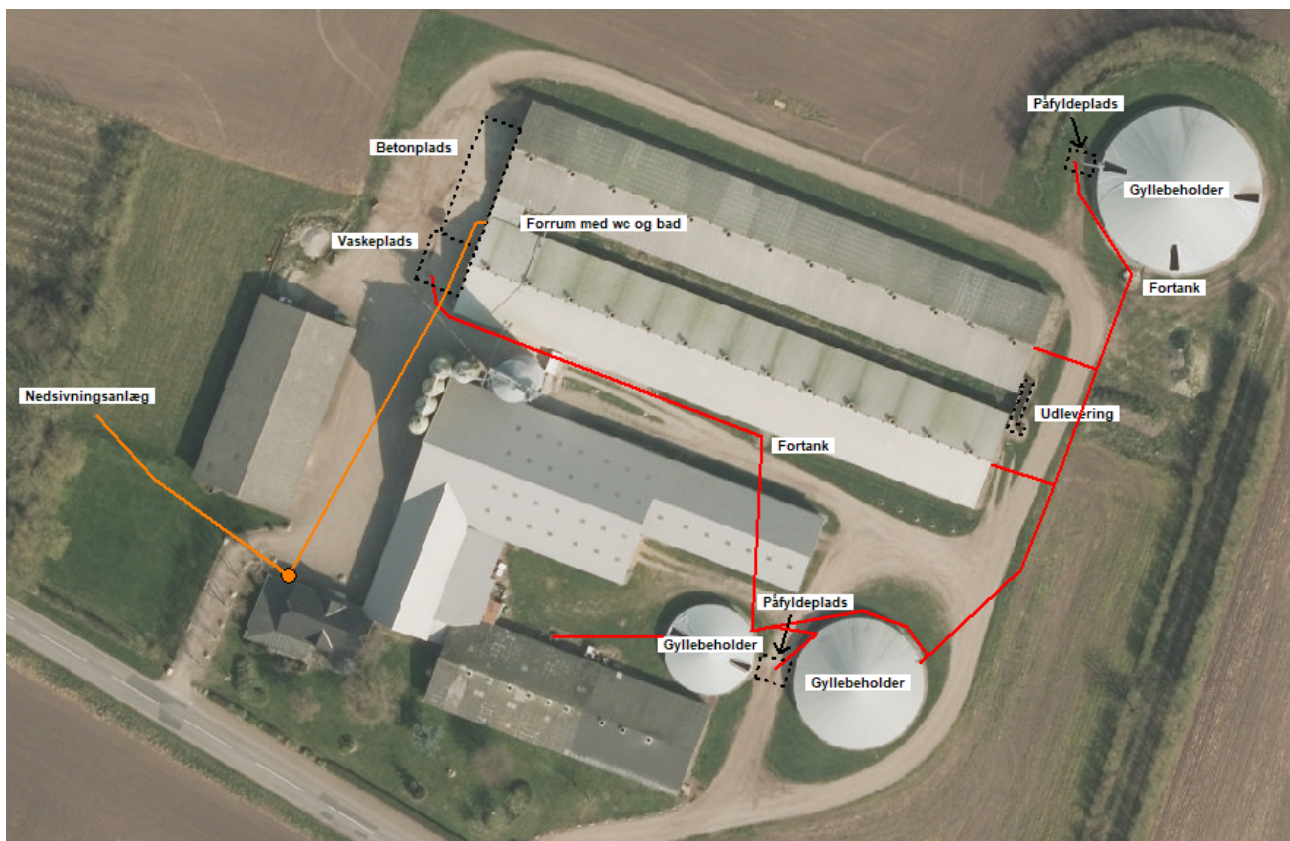

FUREZ - Furez & Møller 2500 Visbjergvej 53 4100 Løngbæk Tlf: 46 72 22 22 E-mail: furez@furez.dk		Projekt 25000551
Udgave 1:100	Dato 12/12/2020	Tegner M.M.
Titel Grundplan vedr. stald 1-2 og 3	Målestok 1:100	Ark 1001
Bemærk: Tegningen er udarbejdet på baggrund af de oplyste forhold og kan ændres uden varsel, hvis der opstår ændringer i forholdene. Tegningen er udarbejdet i henhold til de gældende regler og standarder.		

Bilag 4: Opgørelse af produktionsarealer

Stald	Indre mål	Gulvtype	Produktionsareal ansøgt drift	Produktionsareal nudirft	Produktionsareal 8 års drift	Kommentarer
Stald 1	99,91 m x 17,1 m	Drænet gulv og spalter	1432	1432	1432	Fratrukket 70 foderautomater af 0,3 m x 0,8 m
Stald 2	99,91 m x 17,1 m	Drænet gulv og spalter	1432	1432	1432	Fratrukket 70 foderautomater af 0,3 m x 0,8 m
Stald 3	48 m x 16,4 m	Drænet gulv og spalter	601	601	601	Udlevering i den østlige ende, OBS: forkert længdemål på tegningen!
Stald 4	10 m x 24 m	Drænet gulv og spalter	177	177	177	Fratrukket 22 foderautomater af 0,4 m x 0,8 m
Appendix stald 4	12 m x 2,5 m	Drænet gulv og spalter	29	29	29,0	Fratrukket 3 foderautomater af 0,4 m x 0,8 m
I alt			3672	3672	3672	

Bilag 5: Afløbsplan

Bilag 6: Tabel over afkasthøjder og diametre for afkast

Stald	Bygningshøjde	Afkasthøjde	Ydre diameter	Indre diameter	Kineserhat	Vandret afkast
Stald 1	6,1 m	6,7 m	0,9 m	0,88 m	Nej	Nej
Stald 2	6,1 m	6,7 m	0,9 m	0,88 m	Nej	Nej
Stald 3	6,16 m	6,86 m	0,78 m	0,74 m	Nej	Nej
Stald 4	4,5 m	4,5 m	1,25 m x 1,25 m	1,25 m x 1,25 m	Nej	Nej
Stald 4 - appendix	4,5 m	5,0 m	0,78 m	0,74 m	Nej	Nej

Bilag 7: Uddrag af OML-beregning for nudrift

Udskrevet: 2020/12/17 kl. 10:10
 Dato: 2020/12/17

OML-Multi PC-version 20180321/6.20
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 7

Lugt Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (OU/m3)

Retning (grader)	Afstand (m)															
	100	150	195	300	400	470	500	570	580	680	780	1200	1400	1600	1800	
0	76	38	32	18	14	12	11	10	10	8	7	5	4	3	3	
10	52	35	31	19	13	11	10	10	10	9	8	5	4	4	3	
20	41	34	33	20	14	12	11	10	10	9	8	5	4	4	3	
30	35	33	33	20	15	14	13	12	12	10	9	5	4	4	3	
40	48	33	34	21	17	15	14	12	12	10	9	5	4	4	3	
50	49	39	36	20	14	13	12	11	11	10	8	5	4	3	3	
60	42	50	39	23	14	12	12	11	11	9	8	5	4	3	3	
70	60	53	40	22	16	14	13	12	11	10	8	5	4	4	3	
80	44	49	37	22	17	15	14	13	13	11	9	5	4	4	3	
90	37	40	34	19	15	14	13	12	12	11	9	5	4	4	3	
100	33	34	28	19	15	13	12	11	11	9	8	5	4	4	3	
110	29	26	22	16	14	13	12	11	11	10	8	5	4	3	3	
120	27	23	19	14	12	11	11	10	10	9	8	5	4	3	3	
130	26	23	18	13	11	11	10	9	9	8	7	5	4	3	3	
140	25	20	18	14	11	10	10	9	9	8	7	5	4	3	3	
150	26	21	17	12	10	9	9	8	8	7	6	4	3	3	3	
160	29	22	17	15	12	10	10	9	9	7	6	4	4	3	3	
170	29	22	17	15	13	12	11	10	10	9	8	5	4	3	3	
180	31	22	18	13	12	11	10	9	9	8	7	4	4	3	3	
190	31	23	18	12	10	9	9	8	8	7	6	4	4	3	3	
200	30	22	17	11	10	9	9	8	8	7	6	4	3	3	3	
210	30	22	17	11	10	9	9	8	8	7	6	4	3	3	3	
220	28	20	17	12	11	9	9	8	8	7	6	4	4	3	3	
230	28	22	17	13	11	10	9	8	8	7	7	4	4	3	3	
240	28	21	18	13	11	10	10	9	9	8	7	4	4	3	3	
250	27	21	17	14	12	11	10	9	9	8	7	4	4	3	3	
260	25	21	18	15	13	12	12	10	10	9	8	5	4	3	3	
270	26	21	18	16	14	12	12	11	11	9	8	5	4	3	3	
280	28	23	20	15	14	12	11	10	10	9	8	5	4	3	3	
290	31	25	22	16	14	12	12	11	10	9	8	5	4	3	3	
300	35	30	23	17	14	12	12	11	11	10	9	5	4	3	3	
310	38	31	24	17	14	13	13	12	12	10	9	5	4	3	3	
320	43	34	26	18	14	13	13	12	12	10	9	5	4	3	3	
330	49	38	28	17	14	35	21	14	14	10	9	5	4	3	3	
340	50	42	30	17	13	13	13	13	13	11	9	5	4	4	3	
350	51	41	30	18	14	12	11	11	10	9	8	5	4	3	3	

Maksimum= 75.80 i afstand 100 m og retning 0 grader i 197910 (yyyymm)

Bilag 8: Uddrag af OML-beregning for ansøgt drift

Udskrevet: 2020/12/17 kl. 10:35
 Dato: 2020/12/17

OML-Multi PC-version 20180321/6.20
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 7

Lugt Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (OU/m3)

Retning (grader)	Afstand (m)															
	100	150	195	300	400	470	500	570	580	680	780	1200	1400	1600	1800	
0	61	30	25	15	11	10	9	8	8	7	6	4	3	3	2	
10	42	28	24	15	11	9	8	8	8	7	6	4	3	3	2	
20	33	27	26	16	11	9	9	8	8	7	6	4	3	3	3	
30	28	27	26	16	12	11	11	10	9	8	7	4	4	3	3	
40	38	26	27	16	13	12	11	10	10	8	7	4	4	3	3	
50	39	31	28	16	11	10	10	9	9	8	7	4	3	3	2	
60	34	40	32	18	11	10	9	9	9	7	6	4	3	3	2	
70	48	42	32	18	13	11	11	9	9	8	7	4	3	3	2	
80	35	39	30	18	14	12	12	10	10	8	7	4	4	3	3	
90	30	32	27	15	12	11	11	10	10	9	7	4	4	3	3	
100	26	27	22	15	12	10	10	9	8	7	4	3	3	3	2	
110	23	21	18	13	11	10	10	9	8	7	4	3	3	3	2	
120	22	18	15	11	10	9	9	8	8	7	6	4	3	3	2	
130	20	18	14	10	9	8	8	8	8	6	6	4	3	3	2	
140	20	16	14	11	9	8	8	8	7	6	6	4	3	3	2	
150	21	17	13	10	8	8	7	7	7	6	5	3	3	2	2	
160	23	18	14	12	10	8	8	7	7	6	5	3	3	2	2	
170	23	17	13	12	10	9	9	8	8	7	6	4	3	3	2	
180	25	18	14	11	9	9	8	8	7	6	6	4	3	3	2	
190	25	18	14	9	8	8	7	7	7	6	5	3	3	2	2	
200	24	18	14	9	8	8	7	7	7	6	5	3	3	2	2	
210	24	18	13	8	8	7	7	6	6	6	5	3	3	2	2	
220	22	16	13	10	9	8	7	7	7	6	5	3	3	2	2	
230	22	17	14	10	9	8	8	7	7	6	5	3	3	2	2	
240	22	17	14	11	9	8	8	7	7	6	5	3	3	2	2	
250	21	17	14	11	10	9	8	7	7	6	6	4	3	3	2	
260	20	17	14	12	11	10	9	8	8	7	6	4	3	3	2	
270	21	17	15	13	11	10	10	9	8	7	6	4	3	3	2	
280	23	18	16	12	11	10	9	8	8	7	6	4	3	3	2	
290	25	20	18	13	11	10	9	8	8	7	6	4	3	3	2	
300	26	24	18	13	11	10	10	9	9	8	7	4	3	3	2	
310	30	25	19	14	12	11	10	10	9	9	7	4	3	3	2	
320	35	27	21	14	11	10	11	11	10	9	7	4	3	3	2	
330	39	30	23	14	12	35	19	12	12	9	7	4	3	3	2	
340	40	33	24	14	10	12	11	11	11	9	7	4	3	3	2	
350	41	33	24	15	11	10	9	9	9	8	7	4	3	3	2	

Maksimum= 60.64 i afstand 100 m og retning 0 grader i 197910 (yyyyymm)

Bilag 9: Uddrag af OML-beregning for ansøgt drift med kumulation

Udskrevet: 2020/12/17 kl. 11:00
 Dato: 2020/12/17

OML-Multi PC-version 20180321/6.20
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 7

Lugt Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (OU/m3)

Retning (grader)	Afstand (m)														
	100	150	195	300	400	470	500	570	580	680	780	840	1030	1400	1600
0	61	30	25	15	11	10	9	8	8	7	6	6	5	3	3
10	42	28	24	15	11	9	8	8	8	7	6	6	5	3	3
20	33	27	26	16	11	9	9	8	8	7	6	6	5	3	3
30	28	27	26	16	12	11	11	10	9	8	7	6	5	4	3
40	38	26	27	16	13	12	11	10	10	8	7	7	5	4	3
50	39	31	28	16	11	10	10	9	9	8	7	6	5	3	3
60	34	40	32	18	11	10	9	9	9	7	6	6	5	3	3
70	48	42	32	18	13	11	11	9	9	8	7	6	5	3	3
80	35	39	30	18	14	12	11	10	10	8	7	7	5	4	4
90	30	32	27	15	12	11	11	10	10	9	7	7	14	7	6
100	26	27	22	15	12	10	10	9	8	8	7	6	14	6	5
110	23	21	18	13	11	10	10	9	9	8	7	6	5	4	4
120	22	18	15	11	10	9	9	8	8	7	6	6	5	3	3
130	20	18	14	10	9	8	8	8	8	6	6	5	4	3	3
140	20	16	14	11	9	8	8	8	7	6	6	5	4	3	3
150	21	17	13	10	8	8	7	7	7	6	5	5	4	3	3
160	23	18	14	12	10	8	8	7	7	6	5	5	4	3	3
170	23	17	13	12	10	9	9	8	8	7	6	6	5	3	3
180	25	18	14	11	9	9	8	8	7	6	6	5	4	3	3
190	25	18	14	9	8	8	7	7	7	6	5	5	4	3	3
200	24	18	14	9	8	8	7	7	7	6	5	5	4	3	3
210	24	18	13	9	8	7	7	6	6	6	5	5	4	3	3
220	22	16	13	10	9	8	8	7	7	6	5	5	4	3	3
230	22	17	14	11	9	8	8	7	7	6	6	5	4	3	3
240	22	17	14	11	9	8	8	7	7	6	6	5	4	3	3
250	22	17	14	12	10	9	9	8	8	7	6	6	5	3	3
260	20	17	15	13	11	10	10	9	9	8	7	6	5	4	3
270	21	17	15	13	12	11	10	9	9	8	7	6	5	4	3
280	23	18	16	13	12	10	10	9	9	8	7	6	5	4	3
290	25	20	18	14	12	11	10	9	9	8	7	7	5	4	3
300	28	24	19	14	12	11	10	10	9	9	8	7	5	4	3
310	31	25	19	14	12	11	11	10	10	9	8	7	6	4	3
320	35	28	21	14	12	11	11	11	11	9	8	7	5	4	3
330	39	30	23	14	12	36	20	13	12	9	7	7	5	3	3
340	41	33	24	14	10	13	11	11	11	9	8	7	5	4	3
350	41	33	24	15	11	10	9	9	9	8	7	6	5	3	3

Maksimum= 60.66 i afstand 100 m og retning 0 grader i 197910 (yyyymm)